

Bezpłatny monitor samorządowy gminy Sędziszów

nasza GAZETA SĘDZISZOWSKA

Nr 5 (132) • Marzec 2024 • Nakład 800 szt. • ISSN 1733-0173 • www.sedziszow.pl

NUMER
SPECJALNY
PODSUMOWANIE
DZIAŁAŃ
SAMORZĄDU
KADENCJI
2018-2024

**Razem zmieniamy
Gminę Sędziszów!**

Drodzy Mieszkańcy

Mija rekordowo długa kadencja samorządowa, w której bardzo wiele udało się zdziałać. Dziękuję wszystkim mieszkańcom, radnym gminnym, sołtysom i przewodniczącym zarządów osiedli, pracownikom urzędu i jednostek samorządowych oraz tym wszystkim którzy wspierali samorząd w realizacji podejmowanych działań na rzecz Naszej Małej Ojczyzny.

Mijająca kadencja była nie tylko dłuższa niż wcześniejsze ale też dużo trudniejsza. Przyszło nam się mierzyć z zadaniami, których nie mogliśmy przewidzieć ani zaplanować, z zadaniami do których nikt z nas nie był wcześniej przygotowany. Była to pandemia COVID-19, wojna na Ukrainie, dystrybucja

węgla. Jako wspólnota samorządowa mieliśmy do wykonania nowe obowiązki: obostrzenia sanitarne, pomoc przy dystrybucji maseczek i środków dezynfekcyjnych, docieranie do osób samotnych, starszych, potrzebujących różnorodnego wsparcia. Bardzo dużym wyzwaniem była relokacja 4 tysięcy uchodźców wojennych z Ukrainy oraz organizacja dla nich pomocy. Z tego powodu należało też przeorganizować pracę jednostek, w tym MGOPS i szkół.

Wiem jednak, że jeśli współpracujemy w spokoju, solidarności, wzajemnym zrozumieniu i poszanowaniu, to nawet najtrudniejsze przeszkody można pokonać. Nam się to udało. Po raz kolejny udowodniliśmy, że zgoda buduje, że dobro wspólne jest ważniejsze od indywidualnych spraw. Dynamiczny rozwój gminy tak w sferze infrastruktury komunalnej jak też w działaniach społecznych jest po prostu faktem.

W życiu każdego człowieka, tak osobistym jak i zawodowym, społecznym jest czas na pracę ale też powinien znaleźć się czas na chwilę wytchnienia i refleksji. Refleksji na temat tego co za nami, ale też, a może bardziej, tego co jeszcze przed nami. Refleksji na temat wspólnych spotkań, nawiązywanych kontaktów, wzajemnych relacji. Ale też musimy znaleźć czas, aby jak powiedział John F. Kennedy „zatrzymać się i podziękować ludziom, którzy zmieniają nasze życie „lub wspólnie z nami zmieniają otaczającą nas rzeczywistość na lepszą, bezpieczniejszą. I za to wszystko jeszcze raz mówię DZIĘKUJĘ.

Przed nami nadchodzące Święta Wielkanocne. Niech w życie każdego z Państwo wniosą miłość i nadzieję.

*Burmistrz Sędziszowa
Wacław Szarek*

Z życia Rady Miejskiej Sędziszów

24 stycznia Rada Miejska Sędziszów podjęła jednogłośnie uchwałę w sprawie nawiązania współpracy partnerskiej pomiędzy Gminą Sędziszów a Gminą Sędziszów Małopolski, wyrażając wolę nawiązania współpracy partnerskiej w dziedzinie kultury, edukacji, turystyki i kultury fizycznej, promocji oraz wymiany doświadczeń. Burmistrzowie Gmin – Wacław Szarek Burmistrz Sędziszowa oraz Bogusław Kmieć Burmistrz Sędziszowa Małopolskiego podpisali List Intencyjny, deklarując, że reprezentowane przez nich gminy i urzędy dołożą wszelkich starań, aby w przyszłości nawiązać bliską współpracę. Podczas obrad sesji samorząd Sędziszowa Małopolskiego w województwie podkarpackim reprezentowali: Burmistrz Bogusław Kmieć, Przewodniczący Rady Miejskiej Marek Pajak, Sekretarz Gminy Jan Maroń. Nasi goście odwiedzili Fabrykę Kotłów SEFAKO a przewodnikiem po zakładzie był Prezes Jacek Boruciński. Gościli również w SCK i tam powstały już pierwsze wspólne plany dotyczące wydarzeń kulturalnych. Wierzymy, że współpraca dwóch miast, w dwóch województwach połączonych jedną nazwą Sędziszów będzie rozwijała się z korzyścią dla obu stron, w myśl hasła „Sędziszów – łączy i mierzy wysoko”.

Podsumowanie kadencji 2019-2023 Wydział RDG

1. Gospodarka gruntami

- sprzedano grunty o pow. 4,9137 ha za kwotę 1.837.960,48 zł,
- nabyto nieodpłatnie grunty o pow. 1,0859 ha o wartości 152.750,80 zł,
- odpłatnie nabyto grunty o pow. 0,3318 ha, których wartość wynosi 73.995,00 zł,
- dokonano zamiany gruntów o łącznej pow. 0,0690 za łączną kwotę 25.461,00 zł,
- uzyskano tytuły własności gminy poprzez nieodpłatne przejęcie nieruchomości z mocy prawa o pow. 22,3077 ha, których wartość wynosi 900.362,33 zł.

Ponadto:

- Gmina Sędziszów stanęła do czynności notarialnych ustanawiając na czas nieokreślony na rzecz SCK im. Jana Pawła II w Sędziszowie nieodpłatne prawo użytkowania zabudowanej nieruchomości położonej w obrębie 0001 Sędziszów, stanowiącej działkę gruntu oznaczoną numerem ewidencyjnym 156/43 o powierzchni 0,2960 ha wraz ze znajdującym się na tej nieruchomości budynkiem i infrastrukturą towarzyszącą, polegające na prawie do używania i pobierania pożytków,
- Gmina Sędziszów, stanęła do czynności notarialnych przenosząc Umowę dzierżawy z dnia 30 grudnia 2011 roku nieruchomości położonej w Borszowicach (składowisko odpadów), zmienionej aneksami kolejno w roku 2015, 2018 w formę Aktu Notarialnego Repertorium A numer 5764/2022 w wykonaniu Uchwały Nr XLIX/413/2022 Rady Miejskiej Sędziszów z dnia 29 sierpnia 2022 r.,
- nadano nazwy ulic:
- - siedmiu ulicom na drogach wewnętrznych położonych w obrębie miejskim Sędziszów - ulica Różana, ulica Makowa, ulica Wrzosowa, ulica Wspólna, ulica Na Wzgórzu, ulica Jagodowa, ulica Żwirkowa,
- - czterem ulicom na drogach wewnętrznych położonych w obrębie wiejskim - ulica Chabrowa, ulica Łąkowa, ulica Rumiankowa, ulica Brzozowa.

2. Cmentarnictwo wojenne

W 1999 roku zawarte zostało porozumienie pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim, a Zarządem Miejskim w Sędziszowie w sprawie powierzenia opieki nad cmentarzami, kwaterami i grobami wojennymi, które znajdują się na terenie gminy Sędziszów w myśl, którego gmina otrzymuje dotacje na wykonanie zadań.

W poszczególnych latach wielkość środków finansowych na cmentarnictwo przedstawiała się następująco:

Lp.	Rok	Wojewoda Świętokrzyski (zł)	MKiDN (zł)	Gmina Sędziszów (zł)	OGÓŁEM (zł)
1.	2019	20.000,00	0,00	9.714,44	29.714,44
2.	2020	36.000,00	0,00	9.710,42	45.710,42
3.	2021	50.000,00	0,00	9.572,97	59.572,97
4.	2022	83.000,00	49.000,00	13.710,45	145.710,45
5.	2023	40.000,00	0,00	9.796,54	49.796,54
6.	2019-2023	229.000,00	49.000,00	52.504,82	330.504,82

Ze środków tych wykonano m.in.:

- na cmentarzu Ofiar Egzekucji z 1944 roku w Swaryszowie
  - oświetlenie zewnętrzne i monitoring obiektu – etap II oraz wymieniono drzwi wejściowe do kaplicy,
  - zabezpieczenie istniejącej infrastruktury (etap I i II) obejmujące wykonanie wentylacji, izolacji ścian i malowanie elewacji kaplicy, malowanie krzyża i konstrukcji wsporczej dzwonnicy, mycie alejek z kostki brukowej, utwardzenie dojścia do bocznego wejścia oraz placu przed cmentarzem,
  - miejsca parkingowe z płyt asfaltowych
- na cmentarzu parafialnym w Sędziszowie
  - nowe urządzenie trzech kwater wojennych,
  - dwa nowe nagrobki wojenne
- na cmentarzu parafialnym w Tarnawie
  - siedem nowych nagrobków wojennych

Corocznie prowadzone są prace związane z bieżącym utrzymaniem obiektów cmentarnictwa wojennego.

3. Maszt flagowy

Dzięki dużemu zaangażowaniu Mieszkańców samorząd pozyskał w roku 2022 środki w kwocie 5.568,23 zł na budowę masztu oraz zakup flagi. Podniesienia flagi państwowej na maszt posadowiony w Sędziszowie przy ul. Rynek dokonali druhowie OSP Sędziszów w dniu Narodowego Święta Niepodległości.

4. Dystrybucja węgla po preferencyjnej cenie

W dniu 21.11.2022 r. Gmina Sędziszów podpisała umowę ze spółką Polska Grupa Górnicza S.A. z siedzibą w Katowicach na zakup węgla dla mieszkańców gminy w ramach, której zakupiła i odebrała łącznie 2.137,98 ton węgla.

Do dnia 28.04.2023 r. wydano mieszkańcom 1.422 upoważnienia do odbioru węgla w sortymencie: Kostka, Orzech, Retopał Ekogroszek i Karlik Ekogroszek za pośrednictwem miejscowych składów opału.

Gmina Sędziszów sprzedała całość zakupionego węgla wobec tego nie przystąpiła do tzw. sprzedaży końcowej.

5. Odnawialne źródła energii

1) Zrealizowano projekt nr RPSW.03.01.00-26-0020/17 pn. „Instalacja systemów odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Sędziszów” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 Oś 3 „Efektywna i zielona energia” Działanie 3.1 Wytwarzanie i dystrybucja energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych. Rezultatem projektu była dostawa i montaż 270 instalacji fotowoltaicznych o mocy od 2 do 6 kWp i 135 instalacji kolektorów słonecznych na budynkach/gruntach prywatnych na terenie miasta i gminy Sędziszów.

Całkowita wartość projektu wyniosła kwotę 5.569.355,88 zł. Dzięki zamontowanym instalacjom szacowany roczny spadek gazów cieplarnianych wynosi 998,07 tony równoważnika CO₂.

2) W dniu 22.12.2022 r. zawarto Porozumienie cywilnoprawne o ustanowieniu Klastra Energii Gminy Sędziszów. Celem działalności Klastra jest m.in.: ograniczenie niskiej emisji na terenie Członków Klastra będących jednostkami samorządu terytorialnego, w tym poprzez inwestycje w OZE, zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego poprzez dywersyfikację źródeł energii, rozwój OZE ze szczególnym naciskiem na rozwój rozproszonej energetyki prosumenckiej, edukacja ekologiczna w zakresie OZE, wspieranie innowacyjnych technologii w zakresie efektywnego zarządzania energią (ICT i OT).

6. Punkt konsultacyjno-informacyjny Rządowego Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”

Punkt z siedzibą w budynku Urzędu Miejskiego działa od 20.05.2021 r. W ramach programu można otrzymać wsparcie finansowe na:

- wymianę kopciucha, czyli nieefektywnego źródła ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródło ciepła,
- modernizację instalacji CO (centralne ogrzewanie) i CWU (ciepła woda użytkowa),
- ocieplenie budynku,
- wymianę okien i drzwi,
- zakup rekuperacji, czyli wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła,
- montaż instalacji fotowoltaicznej.

W poszczególnych latach ilość wniosków złożonych za pośrednictwem punktu do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach przedstawiała się następująco:

Lp.	Rok	Wnioski o dofinansowanie (szt.)	Wnioski o płatność (szt.)
1.	2021	31	16
2.	2022	41	39
3.	2023	64	51
4.	2021-2023	136	106

7. Gospodarka mieszkaniowa

Gmina posiada w swoich zasobach komunalnych ogółem 121 lokali mieszkalnych i jedno pomieszczenie tymczasowe. Łączna powierzchnia całego zasobu komunalnego wynosi 4.095,85 m². W wyniku przeprowadzonych postępowań w sprawie przydziału lokali mieszkalnych podpisano umowy najmu z 21 lokatorami.

Wydatkowano środki m. in. na:

- ubezpieczenie budynków komunalnych 21.676,17 zł;
- wykonanie projektu adaptacji lokali użytkowych na lokale komunalne nr 1a i nr 1b usytuowanych przy ul. Dworcowej 22 w Sędziszowie 15.867,00 zł;
- wykonanie remontów lokali komunalnych, w tym dwa lokale usytuowane przy ul. Dworcowej 22, pięć lokali na osiedlu Drewnianym w bloku nr 3, jeden lokal przy ul. Spółdzielczej 4 za kwotę 329.704,11 zł;
- wykonanie instalacji c.o. i c.w.u. lokalach 1a, 1b, 12 i 13 usytuowanych przy ul. Dworcowej 22, w lokalach nr 2 i 3 usytuowanych przy ulicy Kolejowej 3 za kwotę 30.633,60 zł;
- zakup czujników czadu i dymu na wyposażenie lokali komunalnych na osiedlu Drewnianym 7.118,91 zł;
- wykonanie elewacji budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Kolejowej 3 w Sędziszowie 64.568,98 złotych.

8. Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa

- 28.12.2020 r. Gmina Sędziszów zawarła Porozumienie o współpracy z Krajowym Zasobem Nieruchomości;
- 29.01.2021 r. Rada Miejska Sędziszów podjęła uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie SIM SMS Sp. z o.o. Podstawowym zadaniem Spółki jest realizacja świadczenia usługi w ogólnym interesie gospodarczym celem budowy mieszkań w ramach sektora budownictwa społecznego i ich późniejszego wynajmu. Na terenie gminy Sędziszów powstanie 71 lokali mieszkalnych, w tym przy ul. Gniewięcińskiej – 35 lokali i ul. Spółdzielczej – 36 lokali;
- 26.03.2021 r. Rada Miejska Sędziszów podjęła uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na wniesienie przez Gminę Sędziszów do SIM SMS Sp. z o.o. wkładu niepieniężnego w postaci prawa własności nieruchomości położonych w Sędziszowie przy:
  - ul. Spółdzielczej, oznaczonej: obręb 0002 Sędziszów, działka nr 646/6 o pow. 0,3355 ha,
  - ul. Gniewięcińskiej, oznaczonej: obręb 0001 Sędziszów, działka nr 2/63 o pow. 0,1509 ha i działka nr 2/66 o pow. 0,1655 ha.
- Wartość brutto nieruchomości określona na podstawie operatów szacunkowych sporządzonych przez uprawnionego rzeczoznawcę majątkowego wynosiła 1.230.000,00 zł;
- w dniu 30.04.2021 r. Krajowy Zasób Nieruchomości oraz Gminy Sędziszów, Zawiercie, Klucze, Jędrzejów, Staszów, Końskie i Małogoszcz zawiazali Społeczną Inicjatywę mieszkaniową w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, która została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego;
- w dniu 24.07.2023 r. Rada Miejska Sędziszów określiła zasady przeprowadzania naboru wniosków o zawarcie umowy najmu lokali mieszkalnych znajdujących się w budynkach wielolokalowych zlokalizowanych w Sędziszowie wybudowanych w ramach inwestycji realizowanej przez SIM SMS Sp. z o.o. a Zarządzeniem z dnia 17.08.2023 r. Burmistrz Sędziszowa ogłosił nabór wniosków, który prowadzony był od 28.08. do dnia 27.09.2023 r. W wyznaczonym terminie złożono 84 wnioski. Jeden wniosek wpłynął po terminie. Powołana przez Burmistrza Sędziszowa Komisja dokonała ceny punktowej wniosków i sporządziła Listę Najemców (71 wnioskodawców). Z uwagi, że liczba wnioskodawców spełniających kryteria naboru była większa niż planowana liczba lokali Komisja sporządziła Listę rezerwową (8 wnioskodawców). W dniu 21.11.2023 r. listy przekazano do SIM SMS Sp. z o.o. z siedzibą w Jędrzejowie. Na ich podstawie Spółka dokona przydziału lokali;
- w dniu 30.01.2024 r. Zamawiający SIM SMS Spółka z o.o. z siedzibą w Jędrzejowie dokonała protokolarnego przekazania terenu i placu budowy inwestycji pn.: Budowa 1 budynku mieszkalnego wielorodzinnego, na który składa się 35 lokali mieszkalnych, wraz z zagospodarowaniem terenu, zlokalizowanego w Sędziszowie na działkach o nr ewid. 2/66, 2/63 obręb 0001 (ul. Gniewięcińska) Wykonawcy TIGMA-BUD Spółka z o.o. z siedzibą w Sędowicach;
- Gmina Sędziszów pozyskała wsparcie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na sfinansowanie działania polegającego na objęciu udziałów:
  - w nowotworzonej SIM SMS Sp. z o.o. w kwocie 3.000.000,00 zł

- w istniejącej Spółce w kwocie 3.053.913,05 zł;
- złożony przez Gminę Sędziszów wniosek o udzielenie finansowego wsparcia ze środków Funduszu Dopłat w kwocie 7.605.045,70 zł został zakwalifikowany do realizacji w roku 2024. W dniu 22.02.2024 r. podpisano umowę z Bankiem Gospodarstwa Krajowego.

9. Ochrona środowiska

Wielkość środków finansowych wydatkowanych na zadania z zakresu ochrony środowiska:

- usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Sędziszów zgodnie z „Programem usuwania azbestu oraz wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Sędziszów na lata 2008-2032”;

Lp.	Rok	Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest		Źródło finansowania	
		(m2)	(Mg)	WFOŚiGW, NFOŚiGW (zł)	Gmina Sędziszów (zł)
1.	2019	7.867	86,537	32.402,92	0,00
2.	2020	11.459	171,885	48.375,60	6.002,94
3.	2021	10.644	159,660	51.106,92	0,00
4.	2022	12.991	148,890	44.515,13	19.077,92
5.	2023	10.974	125,120	55.419,58	23.751,25
6.	2019-2023	53.935	692,092	231.820,15	48.832,11

- usuwanie barszczu Sosnowskiego

Lp.	Rok	Koszt (zł)	Źródło finansowania
1.	2019	25.920,00	WFOŚiGW w Kielcach
2.	2020	7.560,00	środki własne
3.	2021	25.380,00	środki własne
4.	2022	29.916,00	środki własne
5.	2023	35.640,00	środki własne
6.	2019-2023	124.416,00	

- prowadzenie monitoringu składowiska odpadów komunalnych w Tarnawie 28.290,00 zł;
- szkolenia z zakresu ochrony środowiska 6.220,00 zł;
- zarybianie zalewu oraz zawody wędkarskie dla dzieci, zakup karmy dla zwierząt dziko żyjących 10.994,72 zł;
- zakup stacji pomiaru jakości powietrza + abonament 23.296,60 zł;
- zakup nagród dla szkół – Program selektywnej zbiórki odpadów dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych z terenu gminy Sędziszów w 2019 roku 16.090,00 zł;
- audyt funkcjonowania składowiska odpadów w Borszowicach 51.660,00 zł;
- opracowanie Programu ochrony środowiska dla gminy Sędziszów do roku 2023 i Programu Gospodarki Niskoemisyjnej gminy Sędziszów do roku 2030 kwota 16.300,00 zł;
- wydatki związane z ochroną powietrza, m.in. spektakle teatralne dla dzieci, opracowania książeczek edukacyjnych 17.460,00 zł;
- inne wydatki m.in. worki sanitarne, prace przy ścieżce ekologicznej, pojemniki na nakrętki, donice, usuwanie odpadów ze zbiórek w mieście i sołectwach 28 800,24 zł.

10. Gospodarka odpadami

Przeprowadzono trzy postępowania przetargowe:

- w trybie przetargu nieograniczonego na realizację zadania pod nazwą „Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu gminy Sędziszów” z terminem realizacji 24.10.2019 r. - 31.12.2021 r. Wartość zadania 4.516.200,00 zł brutto;
- w trybie zamówienia z wolnej ręki na realizację zadania pod nazwą „Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu gminy Sędziszów oraz Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych” z terminem realizacji od 01.01.2022 r. przez 12 miesięcy lub do osiągnięcia kwoty 2.346.101,54 zł netto;
- w trybie przetargu nieograniczonego na realizację zadania pod nazwą „Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu gminy Sędziszów oraz Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych” z terminem realizacji od 21.11.2022 r. przez 26 miesięcy. Szacunkowa wartość umowy 5.193.789,95 zł brutto.

Usługę świadczy firma „EKOM” Maciejczyk Spółka Jawna z siedzibą w Nowinach.

W poszczególnych latach wielkość środków finansowych na usługę w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych przedstawiała się następująco:

Lp.	Rok	Koszt odbioru (zł)	Koszt funkcjonowania PSZOK (zł)
1.	2019	1.469.576,87	6.729,15
2.	2020	2.094.466,17	11.352,00
3.	2021	2.280.774,17	27.261,72
4.	2022	2.780.567,61	16.421,49
5.	2023	2.417.754,86	18.603,90
6.	2019 - 2023	11.043.139,68	80.368,26

Ponadto:

- wykonano utwardzenie terenu przy bloku nr 16 na os. Sady pod zamontowanie osłony śmietnikowej 7.066,47 zł;
- zakupiono i zamontowano osłonę śmietnikową przy bloku nr 16 na os. Sady i bloku nr 16 na os. Na Skarpie 26.000,00 zł;
- wykonano zabezpieczenia osłon przed dostępem bez użycia klucza i zamka 5.658,00 zł;
- wykonano prace porządkowe, utwardzenie i niwelację terenu pod osłonę śmietnikową przy bloku nr 3 os. Sady 598,60 zł;
- wymieniono uszkodzone panele w osłonie śmietnikowej przy bloku nr 10 os. Na Skarpie 1.353,00 zł;
- deratyzacja w punktach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych z częstotliwością jeden raz na kwartał 13.682,00 zł.

11. Oświetlenie uliczne

W poszczególnych latach wielkość środków finansowych na oświetlenie uliczne przedstawiała się następująco:

- eksploatacja i konserwacja urządzeń

Lp.	Rok	Koszt (zł)	
		Energia	Utrzymanie
1.	2019	308.666,48	88.455,82
2.	2020	331.003,71	83.789,54
3.	2021	385.639,53	94.130,89
4.	2022	645.207,06	112.252,77
5.	2023	604.765,91	85.247,84
6.	2019-2023	2.275.282,69	463.876,86

- budowa, dobudowa oświetlenia ulicznego

Miejscowość	Nazwa zadania	Koszt (zł)
Boleścice	- wykonanie oświetlenia - 3 szt. opraw LED przy przystanku Krzcięcice	27.859,70
	- dobudowa oświetlenia ulicznego - 4 szt. opraw LED dr. gminna dz. Nr 22/2	27.849,70
	- budowa oświetlenia ulicznego - 3 szt. opraw LED dr. gminna dz. Nr 63	57.913,60
Bugaj	- modernizacja oświetlenia ulicznego (wymiana opraw) - 16 szt. opraw LED	14.976,00
Grążów	- przedłużenie oświetlenia ulicznego w kierunku lasu - 8 szt. opraw LED	95.455,75
Łowinia	- załączenie prądu i oświetlenia na placu rekreacyjnym - 4 szt. opraw metalohalogenkowych	35.631,00
	- dobudowa punktu świetlnego LED dr. gminna	4.536,00
Marianów	- wykonanie oświetlenia placu sołeckiego - 3 szt. opraw LED	24.184,00
Mstyczów	- budowa oświetlenia ulicznego - 4 szt. opraw LED w kierunku Mstyczów 1	29.965,50
	- budowa oświetlenia ulicznego - 2 szt. opraw LED w rejonie posesji nr 68	20.737,26
Pawłowice	- zamontowanie dwóch lamp ulicznych wzdłuż drogi gminnej nr 130/2	25.147,00
	i 547/2 Sołectwo Zagaje - 2 szt. opraw metalohalogenkowych	
	- dobudowa punktu świetlnego - 2 szt. opraw LED dr. gminna kier. Boleścice	5.973,09
Słaboszowice	- dobudowa punktu oświetleniowego - 1 szt. oprawy LED przy posesji nr 89	12.848,34
	- budowa oświetlenia ulicznego - 6 szt. opraw LED dr. gminna	38.890,70
Sosnowiec	- dobudowa oświetlenia kablowego - 4 szt. opraw LED dr. gminna	34.452,96
Sędziszów	- wykonanie oświetlenia kablowego od ul. Zielonej do Ogrodowej - 28 szt. opraw LED	105.873,23
	- dobudowa oświetlenia kablowego ul. Sportowej od kościoła do Strażnicy - 5 szt. opraw LED	27.757,67
	- dobudowa oświetlenia kablowego ul. Rajska droga nr 1-63 - 2 szt. opraw LED	10.343,00
	- dobudowa oświetlenia ulicznego - 19 szt. opraw LED przy ul. Leśnej	
	- budowa oświetlenia ulicznego - 9 szt. opraw LED przy ul. Orzechowej	268.977,29
	- budowa oświetlenia ulicznego - 10 szt. opraw LED przy ul. Ogrodowej	142.936,73
	- budowa oświetlenia ulicznego - 60 szt. opraw LED przy ul. Dworcowej	147.947,05
	- budowa oświetlenia ulicznego wraz - 8 szt. opraw LED łącznik od ul. Przemysłowej do ul. Klimontowskiej	592.110,65
		146.626,73
2019 -2023		1.898.992,95

W ramach wykonanych inwestycji:

- dobudowano łącznie 188 szt. opraw, w tym przy drogach powiatowych - 83 szt. i przy drogach gminnych - 105 szt.
- zabudowano linii kablowej - 4.958 mb
- zabudowano linii napowietrznej - 1.323 mb
- zabudowano słupów aluminiowych - 117 szt.
- zabudowano słupów żelbetonowych - 34 szt. i belek ustojowych - 15 szt.
- wymieniono 16 szt. opraw sodowych na oprawy LED.
- przeprowadzono cztery postępowania w trybie przetargu nieograniczonego na „Zakup energii elektrycznej” zakończone podpisaniem umowy z wyłonionymi Wykonawcami.

Cena jednostkowa netto energii elektrycznej za 1 kWh w kolejnych przetargach przedstawiała się następująco:

- 01.01.2019 r. - 31.12.2020 r. - 0,2450 zł
- 01.01.2021 r. - 30.06.2022 r. - 0,2840 zł
- 01.07.2022 r. - 31.12.2023 r. - 0,9351 zł, wzrost ceny energii do 1,3800 zł i kolejny do 1,5500 zł
- 01.01.2024 r. - 30.06.2025 r. - 0,7076 zł.

W 2022 r. sytuacja na rynku energii elektrycznej i gazu w całej Unii Europejskiej spowodowana kryzysem energetycznym związanym z działaniami Federacji Rosyjskiej na Ukrainie, doprowadziła do bezprecedensowego wzrostu notowań cen energii elektrycznej na Towarowej Giełdzie Energii S.A. oraz rynku bilansującym. W dniu 4.11.2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 r. oraz w 2024 roku. Zgodnie z ww. ustawą sprzedaż energii elektrycznej odbywa się po maksymalnej cenie 693 zł/MWh, do której doliczany jest podatek akcyzowy i podatek VAT. Gmina złożyła podmiotowi uprawnionemu oświadczenia o spełnieniu warunków pozwalających na uznanie składającego odbiorcą uprawnionym i korzystanie z maksymalnej ceny energii elektrycznej.

12. Place zabaw i siłownie plenerowe

Wydatkowano ogółem 306.740,55 zł, w tym środki Funduszy Sołeckich 79.850,39 zł., za które wykonano m.in.:

- doposażenie placów zabaw w urządzenia;
- ogrodzenie placu zabaw na os. Drewnianym w Sędziszowie;

- koncepcje i projekty zagospodarowania terenów rekreacyjnych w miejscowościach Pawłowice, Wojciechowice, Jeżów oraz placu zabaw w m. Klimontów i Sędziszów ul. Klonowa;
- demontaż i montaż urządzeń zabawowych i sprawnościowych oraz ogrodzenia placu zabaw przy ulicy Klonowej w Sędziszowie + dodatkowego ogrodzenia panelowego;
- konserwacja urządzeń zabawowych i wymiana uszkodzonych elementów;
- zakup i wymiana piasku w piaskownicach na placach zabaw w mieście Sędziszów i miejscowościach Borszowice, Gniewięcin, Łowinia i Zielonki;
- roczne przeglądy placów zabaw i siłowni plenerowych w mieście i na terenie gminy Sędziszów.

13. Utrzymanie zieleni

- nasadzenia drzew, krzewów, kwiatów rabatowych, prace pielęgnacyjne, nawożenie, zagospodarowanie terenów, przycinka i formowanie krzewów, przycinka drzew na terenach komunalnych kwota 119.140,10 zł;
- usuwanie drzew

Rok	Ilość (szt.)		
	zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew od osób fizycznych	wniosek o wydanie decyzji zezwalającej na usunięcie drzew	decyzji Starosty Jędrzejowskiego na usunięcie drzew z terenów komunalnych
2019	145	4	3
2020	123	11	3
2021	137	9	9
2022	216	21	15
2023	158	13	11
2019-2023	779	58	41

14. Dopłata do wody

Rada Miejska Sędziszów corocznie podejmowała uchwałę w sprawie dopłaty dla taryfowej grupy odbiorców 1 Gospodarstwa domowe w wysokości 0,70 zł netto do 1 m³ wody dostarczanej na cele socjalno-bytowe.

W poszczególnych latach przekazano Zakładowi Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Sędziszowie dopłaty do wody w kwocie:

Lp.	Rok	Kwota (zł)
1.	2019	176.648,40
2.	2020	253.248,60
3.	2021	196.267,50
4.	2022	181.829,94
5.	2023	175.321,89
6.	2019-2023	983.316,33

15. Fundusz Sołecki

Środki funduszu sołeckiego zostały wykorzystane m.in. na remonty świetlic wiejskich i zagospodarowanie terenów przyległych, organizację spotkań integracyjnych, remonty obiektów małej architektury wiejskiej, poprawę dróg, modernizację oświetlenia ulicznego, zakup sprzętu dla OSP.

Wysokość funduszu sołeckiego w poszczególnych latach przedstawia się następująco:

Lp.	Nazwa sołectwa	Środki (zł) przyznane w latach				
		2019	2020	2021	2022	2023
1.	Aleksandrów	10.115,47	10.391,52	12.977,40	13.426,00	13.914,75
2.	Białowieża	12.663,07	13.219,16	16.671,34	17.060,11	17.642,86
3.	Boleśnice	19.256,86	19.867,39	24.545,27	25.640,64	26.044,22
4.	Borszowice	17.046,44	16.079,44	20.170,87	20.795,16	23.313,77
5.	Bugaj	9.928,15	10.320,22	13.123,22	13.476,48	13.967,26
6.	Czekaj-Krzelów	17.908,13	17.934,76	22.455,28	22.965,53	22.631,16
7.	Czepiec	10.677,44	11.170,57	14.192,51	14.485,95	14.964,92
8.	Gniewięcin	27.236,84	27.868,45	35.384,08	36.694,38	37.911,14
9.	Grażów	9.328,71	9.663,13	12.151,13	12.618,43	12.969,60
10.	Jeżów	14.798,56	15.151,78	18.907,15	19.381,90	19.900,72
11.	Klimontów	20.081,08	20.717,74	26.149,22	27.053,90	27.934,52
12.	Klimontówek	11.688,99	11.904,97	14.921,58	15.142,11	15.805,06
13.	Krzcięcice	14.910,95	15.306,39	18.712,73	19.432,37	19.953,23
14.	Łowinia	17.533,48	18.243,97	23.038,53	23.975,01	24.786,01
15.	Marianów	10.415,19	10.938,66	13.803,68	14.233,58	14.702,38
16.	Mierzyn	17.121,37	17.625,54	21.726,21	22.359,85	23.471,30
17.	Mstyczów	16.859,12	17.432,28	21.920,63	22.612,22	23.523,81
18.	Pawłowice	21.317,41	20.601,78	25.274,34	25.236,85	28.669,64
19.	Piła	13.412,36	13.914,90	17.789,25	18.271,48	18.955,57
20.	Piołunka	11.951,24	12.330,15	15.407,63	16.000,16	16.907,74
21.	Podsadek	13.899,40	14.417,38	18.421,11	18.978,11	19.638,18
22.	Przełaj	15.772,64	16.427,31	20.754,12	21.047,53	21.738,52
23.	Przełaj Czepiecki	10.377,72	10.397,52	13.317,63	13.678,37	14.124,79
24.	Słaboszowice	12.850,39	13.373,77	16.962,97	17.514,37	18.167,94
25.	Sosnowiec	18.170,38	18.475,90	23.573,18	24.227,38	25.361,61
26.	Swaryszów	13.599,69	13.760,29	17.643,43	18.574,32	19.218,11
27.	Szałas	11.913,77	12.252,84	15.747,86	16.050,64	16.907,74
28.	Tarnawa	23.715,16	24.235,12	30.620,84	32.202,22	32.240,22
29.	Wojciechowice	10.415,19	10.668,09	13.560,66	14.284,06	14.702,38
30.	Zagaje	7.567,87	10.861,35	13.900,89	14.183,11	10.606,72
31.	Zielonki	18.357,70	19.248,95	24.399,46	24.681,64	25.309,10
	2019-2023	460.890,77	474.801,32	598.224,20	616.283,86	635.984,97

16. Zapobieganie bezdomności zwierząt i zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom

Środki finansowe wydatkowane na realizację programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności w poszczególnych latach:

Lp.	Rok	Liczba odłowionych zwierząt (szt.)	Koszt odłowienia i utrzymywania zwierząt w schronisku dla bezdomnych zwierząt (zł)	Liczba wykonanych zabiegów kastracji zwierząt (szt.)	Koszt zabiegów kastracji zwierząt (zł)
1.	2019	68	90.321,36	71	5.625,00
2.	2020	79	96.204,45	90	7.120,00
3.	2021	80	105.192,06	131	9.800,00
4.	2022	61	100.294,20	114	9.995,00
5.	2023	38	125.533,80	167	19.915,00
6.	2019-2023	326	517.545,87	573	52.455,00

Ponadto, w ramach programu zapewniono:

- opiekę weterynaryjną, w tym kastrację kotów wolno żyjących 3.460,00 zł;
- zakup karmy dla zwierząt, w tym kotów wolno żyjących 738.03 zł;
- zakup trzech pułapek żywołownych 3 585,00 zł.

17. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy

W zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i ograniczaniu bezrobocia w gminie Sędziszów podejmowano działania w ramach różnych form współdziałając z Powiatowym Urzędem Pracy w Jędrzejowie.

Były to:

- prace interwencyjne
- roboty publiczne
- staże

Zatrudnienie oraz koszt zatrudnienia w poszczególnych latach obrazuje poniższa tabela.

Rok	Zatrudnienie (ilość osób)			Koszty zatrudnienia (zł)		
	Roboty publiczne	Prace interwencyjne	Staże (ilość osób)	Środki PUP	Środki budżetu gminy	Ogółem
2019	3	13	20	93.633,30	381.461,90	475.095,20
2020	10	3	20	82.496,96	304.289,23	386.786,19
2021	7	2	14	55.541,43	169.966,99	225.508,42
2022	10	3	15	150.288,29	97.904,14	248.192,43
2023	9	1	4	86.235,55	275.745,52	361.981,07
2019-2023	39	22	73	468.195,53	1.229.367,78	1.697.563,31

18. Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag

Termin realizacji	Ilość odebranych odpadów (Mg)	Koszt realizacji (zł)	Dotacja NFOŚiGW (zł)	Środki budżetu gminy (zł)
15.11.2019 - 16.04.2021	30,94	28.402,92	15.470,00	12.932,92

19. Szacowanie szkód

Powoływana każdego roku Zarządzeniem Burmistrza Sędziszowa Komisja Gminna do spraw szacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej oraz budynkach mieszkalnych znajdujących się na terenie gminy Sędziszów, w których wystąpiły szkody spowodowane przez niekorzystne zjawiska atmosferyczne oszacowała szkody w latach:

Lp.	Rok	Niekorzystne zjawiska atmosferyczne	Ilość gospodarstw, w których oszacowano szkody (szt.)
1.	2019	susza	94
2.	2020	gradobicie	6
3.	2021	gradobicie	9
4.	2023	susza	1

20. Opieka nad rannymi dzikimi zwierzętami

Opiekę nad rannymi dzikimi zwierzętami z terenu gminy Sędziszów sprawował Ośrodek Rehabilitacji Dzikich Zwierząt „Ptakolub” z siedzibą w Złotej. Zwierzęta po zakończeniu leczenia wracają do naturalnego środowiska na obszarze gminy.

W poszczególnych latach wielkość środków finansowych wydatkowanych na realizację zadania przedstawiała się następująco:

Lp.	Rok	Liczba zwierząt (szt.)	Koszt (zł)
1.	2020	3	304,76
2.	2021	10	1.800,00
3.	2022	9	1.700,00
4.	2023	3	750,00

21. Współpraca z Kołami Gospodyń Wiejskich

Na terenie gminy Sędziszów funkcjonuje osiemnaście Kół Gospodyń Wiejskich: Borszowice, Czekań-Krzelów, Gniewięcin, Jeżów, Klimontów-Klimontówek, Krzęcice, Łowinia, Mierzyn, Mstyczów, Pawłowice, Piła, Piołunka, Przełaj, Słaboszowice Tarnawa, Swaryszów, Szałas oraz Koło Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich Marianów. Trzyńście z nich, na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich zarejestrowane jest w Krajowym Rejestrze KGW prowadzonym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Działalność Kół Gospodyń Wiejskich była dofinansowana ze środków funduszy sołeckich.

Rok	KGW	Nazwa zadania	Koszt (zł)
2019 2020	Swaryszów	Zakup 32 szt. krzeseł i 5 stołów na wyposażenie świetlicy wiejskiej, strojów regionalnych	12.500,00
2019	Tarnawa	Wynajem sceny mobilnej, honorarium za występ zespołu muzycznego	2.000,00
2019 2020	Piła	Zakup wyposażenia świetlicy wiejskiej	1.298,16

Promując dziedzictwo kulturowe i kulinarne, w tym zdrowy, ekologiczny styl życia, lokalne produkty i tradycje Gmina Sędziszów dofinansowała udział KGW w konkursach kulinarnych w latach 2020-2023 w kwocie 7.850,00 zł:

- Mierzyn - Jarmark Świętokrzyski 2020 r.
- Piołunka - Jarmark Świętokrzyski 2021 r.
- Krzcięcice - Jarmark Świętokrzyski i Bitwa Regionów 2022 r.
- Stowarzyszenie os. Rynek - Dary Lata Żarnowiec 2022 r.
- Klimontów-Klimontówek - Jarmark Świętokrzyski 2023 r.
- Marianów - Dary Lata Żarnowiec 2023 r.

22. Zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie paliwa wykorzystywanego do produkcji rolnej

Realizacja zadania w latach przedstawiała się następująco:

Rok	2019	2020	2021	2022	2023
Ilość wniosków (szt.)	1.030	1.015	975	1.029	1.034
Dotacja na wypłatę podatku akcyzowego dla producentów rolnych (zł)	379.892,89	674.579,49	675.435,75	763.777,81	1.127.430,71
Dotacja na wydatki związane z obsługą wypłaty podatku akcyzowego (zł)	7.752,92	13.491,59	13.508,71	15.275,56	22.548,61

23. Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej

Miarą rozwoju społeczności lokalnej jest jej potencjał gospodarczy. Sędziszów jako gmina i miasto należy do środowisk małomiasteczkowych. Polityka podatkowa organów gminy, nastawiona była na sprostanie bieżącym potrzebom w tym zakresie poprzez stosowanie ulg i umorzeń dla przedsiębiorców, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji finansowej i dzięki udzielonej pomocy mogli ją przezwyciężyć.

Poniższa tabela obrazuje w cyfrach rejestrację działalności gospodarczej:

Działalność gospodarcza	2019	2020	2021	2022	2023
Wpisy nowej działalności	41	38	38	21	17
Zmiany w istniejącej działalności	217	211	133	133	92
Wykreślenia działalności	34	13	20	24	23

Przedstawione dane cyfrowe dotyczące małej przedsiębiorczości nie są optymistyczne. Wiele małych firm (często rodzinnych) nie wytrzymuje konkurencji. Obciążenia na rzecz budżetu państwa (podatek dochodowy - ZUS i in.) powodują często ich bankructwo lub nieopłacalność działań. Stan taki dotyczy całego kraju. Pomoc udzielana przez gminę w tym sektorze nie zawsze jest wystarczająca.

Sporządziła:
Anna Grzybowska
Naczelnik Wydziału RDG

Analizy inwestycyjne od roku 2018

ROK	Kwota wydatków inwestycyjnych	Zadania inwestycyjne wieloletnie i roczne	Środki zewnętrzne pozyskane na zadania inwestycyjne
2018	17 027 288,77	1. Sieć wodociągowa (Mstyczów II etap, Białowieża, Krzelów-Czekaj, Łowinia, Przełaj Czepiecki, Mstyczów-Przełaj) – 1 390 562,27 2. Rozbudowa UM Sędziszów – 2 022 656,66 (zadanie rozpoczęte 2017 r. – 7 514 373,66; wartość całości inwestycji z kosztami pierwszego wyposażenia – 9 026 310,97) 3. Elewacja zewnętrzna SP Pawłowice – 133 016,03 4. Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej II etap – 2 681 920,55 5. Budowa oczyszczalni ścieków – 5 442 162,02 6. Oświetlenie uliczne (Dworcowa, Słoneczna, Wesoła, Skarpa, Marianów, Łowinia, Zagaje) – 179 081,25 7. Drogi gminne i wewnętrzne – 1 165 283,52 8. Gospodarka mieszkaniowa (zakup lokalu A i B na Dworcowej 22, modernizacja lokali komunalnych na Kolejowej, Spółdzielczej, Dworcowej) – 182 135,72 9. Poprawa efektywności energetycznej budynku UM – 1 186 927,84 10. Modernizacja świetlic (Tarnawa, Klimontówek, Czepiec, Bolesława, Sosnowiec, Wojciechowice, Mierzyn, Szałas, Krzcięcice, Borszowice) – 154 433,76 11. Dotacja na drogi dla Starostwa Powiatowego w Jędrzejowie – 738 038,67	5 997 558,70
2019	24 611 049,93	1. Gospodarka mieszkaniowa (adaptacja lokali A i B Dworcowa 22) – 125 509,22 2. Budowa Żłobka „Kraina Maluszka” – 4 473 555,54 3. Budowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej (Nagłowicka, Batalionów Chłopskich, Gródek, Leśna, Przemysłowa, Polna) – 2 615 279,10 4. Budowa oczyszczalni ścieków – 10 104 157,60 5. Instalacja systemów odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Sędziszów – 4 828 307,96 6. Rewitalizacja zdegradowanych terenów Sędziszowa – 388 790,03 7. Drogi gminne i wewnętrzne – 1 019 850,74 8. Dotacja na drogi dla Starostwa Powiatowego w Jędrzejowie – 234 895,56	13 430 885,73
2020	6 549 712,61	1. Termomodernizacja budynków na Osiedlu Drewnianym – 150 363,09 2. Modernizacja infrastruktury edukacyjnej wraz z doposażeniem placówek oświatowych Gminy Sędziszów – 392 978,32 3. Modernizacja części budynku MGOZ – 497 800,00 4. Budowa Żłobka – 154 383,31 5. Budowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej – 852 094,22 6. Budowa oczyszczalni ścieków – 1 779 739,29 7. Instalacja systemów odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Sędziszów – 679 837,50 8. Poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej położonych na terenie Gminy Sędziszów – 98 769,00 9. Przebudowa świetlicy w Czekaju – 529 043,15 10. Drogi gminne i wewnętrzne – 232 897,98 11. Oświetlenie (przystanek Krzcięcice, Bugaj, Grązów, Słaboszowice, Pawłowice – działka 22/2 i 63) – 80 546,60 12. Dotacja na drogi dla Starostwa Powiatowego w Jędrzejowie – 233 884,00	3 448 164,12
2021	13 099 872,23	1. Termomodernizacja budynków na Osiedlu Drewnianym – 2 171 690,51 2. Publiczny internet – 79 950,00 3. Modernizacja infrastruktury edukacyjnej wraz z doposażeniem placówek oświatowych Gminy Sędziszów – 83 901,02 4. Ciągnik rolniczy dla oczyszczalni – 269 269,50 5. Poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej położonych na terenie Gminy Sędziszów – 339 117,85 6. Oświetlenie (Słaboszowice, Grązów, Leśna, Pawłowice, Dworcowa) – 479 124,21 7. Rewitalizacja zdegradowanych terenów Sędziszowa – 183 313,37 8. Termomodernizacja budynku SCK plus droga i parking – 4 506 565,16 9. Drogi gminne i wewnętrzne – 373 523,26 10. Modernizacja budynku SP 2 – 187 916,51 11. Budowa Żłobka – 156 880,80 12. Zakup samochodu asenizacyjnego – 198 801,00 13. Dotacja na drogi dla Starostwa Powiatowego w Jędrzejowie – 267 896,00	8 700 848,08
2022	9 239 395,18	1. Przebudowa infrastruktury drogowej ul. Partyzantów, Bąkowska, Piaskowa – 2 985 307,06 2. Gospodarka mieszkaniowa (Elewacja budynku – Kolejowa 3, adaptacja lokali A i B Dworcowa 22) – 178 915,99 3. Ciągnik rolniczy dla oczyszczalni ścieków – 65 000,00 4. Poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej położonych na terenie Gminy Sędziszów – 623 264,59 5. Poprawa efektywności energetycznej oraz modernizacja budynków infrastruktury edukacyjnej i społecznej na terenie Gminy Sędziszów – 274 790,03 6. Drogi gminne i wewnętrzne – 424 803,90 7. Zakup samochodu dla MGOPS – 107 900,00 8. Budowa kanalizacji przy ulicy Przemysłowej – 1 865 163,55 9. Przebudowa świetlicy w Sosnowcu – 741 261,54 10. Zakup ciągnika rolniczego do prac gospodarczych dla OSIR – 167 350,41 11. Dotacja na drogi dla Starostwa Powiatowego w Jędrzejowie – 239 669,00	3 224 668,95

2023	Szacunkowo około 10 900 000,00	1. Gospodarka mieszkaniowa – akcje SIM SMS – 3 053 913,05 2. Drogi gminne i wewnętrzne – 836 251,03 3. Budowa wodociągu w miejscowości Krzelów – 345 438,80 4. Poprawa efektywności energetycznej oraz modernizacja budynków infrastruktury edukacyjnej i społecznej na terenie Gminy Sędziszów – 1 394 794,13 5. Poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej położonych na terenie Gminy Sędziszów – 2 827 564,31 6. Rewitalizacja obszarów miejskich Sędziszowa – 119 897,25 7. Odbudowa basenu w Sędziszowie wraz z zapleczem rekreacyjno-sportowym – 367 078,44 8. Cyfrowa gmina – zwiększenie cyberbezpieczeństwa – 109 955,00 9. Dotacja na drogi dla Starostwa Powiatowego w Jędrzejowie – 181 200,00	Szacunkowo około 6 500 000,00
2024	30 000 000,00 – budżet 2024 plus basen 16 800 000,00 i cyberbezpieczeństwo 850 000,00	1. Odbudowa basenu w Sędziszowie wraz z zapleczem rekreacyjno-sportowym – 17 800 000,00 2. Cyberbezpieczeństwo – 850 000,00 3. Poprawa efektywności energetycznej oraz modernizacja budynków infrastruktury edukacyjnej i społecznej na terenie Gminy Sędziszów – 4 430 416,84 4. Budowa zbiornika retencyjnego przy ul. Sportowej – 487 760,00 5. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków – 4 009 000,00 6. Budowa przepompowni w Piołuncie – 456 246,00 7. Sieć kanalizacyjna przy Makowej – 210 000,00 8. wodociąg i kanalizacja przy Majowej – 200 000,00 9. Budowa oświetlenia ulicznego na terenie Gminy – 2 060 000,00 10. Rewitalizacja obszarów miejskich Sędziszowa – 11 700 000,00 11. Program ochrony zabytków – 1 613 000,00 12. Przebudowa świetlicy w zielonkach – 499 000,00 13. Drogi gminne i wewnętrzne – 1 369 200,00 14. Dotacja na drogi dla Starostwa Powiatowego w Jędrzejowie – 250 000,00	21 000 000,00 + sprzedaż majątku 3 200 000,00 + basen 16 800 000,00 i cyberbezpieczeństwo 850 000,00

Wartość wydatków inwestycyjnych od 2018 roku plus plan roku 2024 – 129 077 318,72 zł.

Wartość środków zewnętrznych pozyskanych na zadania inwestycyjne plus planowane kwoty w roku 2024 – 83 152 125,58 zł.

REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE INWESTYCJI DROGOWYCH

ROK 2018

- przebudowa drogi gminnej Boleścice – Piołunka – 40 586,31 zł
- przebudowa drogi wewnętrznej 87 w Łowini – 34 012,58 zł
- przebudowa drogi wewnętrznej 619/1, 70/5, 49/2, 477/8, 477/2, 476/2 w Sędziszowie – 243 441,52 zł
- przebudowa drogi wewnętrznej Oś. Na Skarpie 190/1, 191, 189/1, 189/5, 189/7 w Sędziszowie – 326 054,47 zł
- przebudowa mostu w ciągu drogi wewnętrznej nr geod. 638 w Pile – 67 229,34 zł
- przebudowa drogi wewnętrznej nr geod. 735 w Gniewięcinie – 74 307,38 zł
- przebudowa drogi wewnętrznej nr geod. 607/3, 501/1, 506, 509 w Przełaj Czepiecki – 120 349,66 zł
- przebudowa drogi wewnętrznej nr geod. 133 w Podsadku – 50 644,64 zł

Wydatki na drogi ogółem w 2018 roku:

- inwestycyjne – 1 165 283,52 zł
- bieżące utrzymanie – 718 728,68 zł
- dotacja na drogi dla Starostwa Powiatowego w Jędrzejowie – 738 038,67 zł

RAZEM KOSZTY ZA ROK 2018 WYNOSZĄ 2 622 050,87 zł.

ROK 2019

- przebudowa drogi wewnętrznej nr geod. 67/3 w Aleksandrowie – 36 176,76 zł
- utwardzenie drogi wewnętrznej nr geod. 816 w Jeżowie – 30 208,80 zł
- przebudowa chodnika w Krzcięcicach – 109 067,13 zł
- przebudowa ul. Ogrodowej – 154 697,10 zł
- przebudowa drogi wewnętrznej Palko – przejazd kolejowy – 105 367,95 zł
- kontynuacja przebudowy drogi w Przełaju Czepieckim nr geod. 509 i 506 – 87 393,23 zł
- przebudowa chodnika na ul. Klonowej – 89 265,36 zł
- zakup usług remontowych droga gminna Klimontówek – Skorupków – 336 001,17 zł
- remont drogi wewnętrznej nr 226 w Piołuncie – 111 537,63 zł
- zakup usług remontowych droga gminna Boleścice - Piołunka – 228 600,00 zł

Wydatki na drogi ogółem w 2019 roku:

- inwestycyjne – 1 019 850,74 zł
- bieżące utrzymanie (remonty) – 1 381 398,53 zł
- dotacja na drogi dla Starostwa Powiatowego w Jędrzejowie – 234 895,56 zł

RAZEM KOSZTY ZA ROK 2019 WYNOSZĄ 2 636 144,83 zł

ROK 2020

- kontynuacja przebudowy drogi w Przełaju Czepieckim nr geod. 509 i 506 – 64 710,30 zł
- przebudowa dróg wewnętrznych na Osiedlu Skarpa – 26 301,09 zł
- przebudowa drogi nr geod. 1536/2 w Jeżowie – 25 405,65 zł
- zakup usług remontowych droga gminna Pawłowice – Boleścice - Wojciechowice – 69 353,00 zł

- zakup usług remontowych droga w miejscowości Szałas – 331 600,36 zł

Wydatki na drogi ogółem w 2020 roku:

- inwestycyjne – 232 895,56 zł
- bieżące utrzymanie – 1 152 299,25 zł
- dotacja na drogi dla Starostwa Powiatowego w Jędrzejowie – 233 884,00 zł

RAZEM KOSZTY ZA ROK 2020 WYNOSZĄ 1 619 078 81 ZŁ

ROK 2021

- przebudowa drogi wewnętrznej nr geod. 497 W Jeżowie – 40 601,07 zł
- położenie nakładki bitumicznej – droga gminna 715/2 Gniewięcin – 33 640,50 zł
- położenie nakładki bitumicznej – droga gminna 636/1 i 651/1 Mstyczów – 33 451,08 zł
- przebudowa drogi wewnętrznej na Osiedlu Skarpa nr geod. 187/6 i 191 – 38 385,64 zł
- zakup usług remontowych droga gminna Pawłowice – Boleścice - Wojciechowice – 472 571,83 zł

Wydatki na drogi ogółem 2021 roku:

- inwestycyjne – 373 532,26 zł
- bieżące utrzymanie – 1 250 080,57 zł
- dotacja na drogi dla Starostwa Powiatowego w Jędrzejowie – 267 896,00 zł

RAZEM KOSZTY ZA ROK 2021 WYNOSZĄ 1 891 508,83 ZŁ

ROK 2022

- przebudowa infrastruktury drogowej ul. Partyzantów, Bąkowska, Piaskowa – 2 985 307,06 zł
- położenie nakładki bitumicznej – droga gminna 718/3 Gniewięcin – 41 401,80 zł
- położenie nakładki bitumicznej – droga gminna 1536/2 Jeżów-Podsadek -34 455,38 zł
- położenie nakładki bitumicznej – droga gminna 636/1, 651/1, 613/3 Mstyczów – 82 771,01 zł
- położenie nakładki bitumicznej – droga 506 w Przełaju Czepieckim – 56 580,00 zł
- położenie nakładki bitumicznej ul. Ogrodowa – 43 931,91 zł
- położenie nakładki bitumicznej droga nr 560/14 obok ulicy Majowej – 42 900,86 zł
- przebudowa chodnika w Tarnawie – 34 440,00 zł
- remont drogi Pawłowice - Boleścice - Wojciechowice – 975 160,52 zł
- remont drogi Boleścice - Zapusta – 321 257,94 zł
- remont drogi Klimontówek - Skorupków – 422 693,82 zł

Wydatki na drogi ogółem 2022 roku:

- inwestycyjne – 3 410 110,96 zł
- bieżące utrzymanie – 2 412 707,88 zł
- dotacja na drogi dla Starostwa Powiatowego w Jędrzejowie – 239 669,00 zł

RAZEM KOSZTY ZA ROK 2022 WYNOSZĄ 6 062 487,84 zł.

ROK 2023

- przebudowa infrastruktury drogowej ul. Partyzantów, Bąkowska, Piaskowa – 396 296,44 zł
- asfaltowanie na działce 153/2 w miejscowości Jeżów – 69 399,72 zł
- położenie nakładki bitumicznej Osiedla Skarpa w kierunku ul. Leśnej – 54 255,20 zł
- utwardzenie drogi wewnętrznej nr 646/3 w Sędziszowie
- remont drogi gminnej Zielonki-Sielec – 437 567,00 zł
- remont drogi gminnej Tarnawa Marianów – 634 457,62 zł
- remont drogi gminnej Gniewięcin-Klimontów – 912 848,51 zł

RAZEM KOSZTY ZA ROK 2023 WYNOSZĄ 4 037 088,61 zł

ROK	Kwota wydatków na drogi
2018	2 622 050,87 zł
2019	2 636 144,83 zł
2020	1 619 078,81 zł
2021	1 891 508,83 zł
2022	6 062 487,84 zł
2023	4 037 088,61 zł
Razem	18 868 359,79 zł

Plan wydatków na drogi w 2024 r. wynosi 2 687 057,60 zł.

UDZIAŁ SUBWENCJI WYRÓWNAWCZEJ I RÓWNOWAŻĄCEJ W DOCHODACH GMINY SĘDZISZÓW

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024 PLAN
subwencja oświatowa	8 082 794,00	8 184 450,00	8 478 855,00	9 197 933,00	9 552 301,00	10 126 024,00	10 926 473,00	12 530 594,00	17 671 756,00
subwencja wyrównawcza	2 879 011,00	3 565 268,00	3 551 455,00	4 726 887,00	4 514 942,00	4 186 423,00	4 071 952,00	4 422 790,00	5 919 996,00
ROCZNA KWOTA SUBWENCJI OGÓLNEJ	10 961 805,00	11 749 718,00	12 030 310,00	13 924 820,00	14 067 243,00	14 312 447,00	14 998 425,00	16 953 384,00	23 591 752,00
dochody bieżące	46 713 799,85	47 193 741,25	48 528 495,46	60 332 819,56	62 345 150,44	63 986 861,35	74 693 599,00	65 618 667,92	60 778 682,00
wydatki bieżące	41 690 229,20	43 784 594,49	44 234 257,09	50 351 976,75	56 332 590,87	57 074 918,60	66 682 776,81	61 772 272,03	62 540 318,00
dochody majątkowe	3 062 412,88	2 177 705,71	6 119 428,70	13 500 994,75	3 610 875,40	8 761 787,27	3 322 495,00	6 571 452,02	43 081 840,00
wydatki majątkowe	8 860 663,41	10 082 164,05	17 027 288,77	24 611 049,93	6 549 712,61	13 099 872,23	9 239 395,18	10 963 641,50	47 909 354,00
DOCHODY OGÓŁEM	49 776 212,73	49 371 446,96	54 647 924,16	73 833 814,31	65 956 025,84	72 748 648,62	78 016 095,01	72 190 119,94	103 860 522,00
WYDATKI OGÓŁEM	50 550 892,61	53 866 758,54	61 261 545,86	74 963 026,68	62 882 303,48	70 174 790,83	75 922 171,99	72 735 913,53	110 449 672,00
różnica między subwencją a wydatkami na oświatę	3 592 089,00	4 176 306,00	4 516 623,00	5 224 044,00	6 132 311,00	8 661 148,37	9 038 362,99	9 229 926,32	około 12 000 000,00
Udział gmin w podatkach:	7 240 779,13	7 872 284,50	9 011 185,27	10 441 921,07	10 362 729,57	11 650 687,21	12 771 448,57	13 098 980,30	12 944 854,00
PIT	7 142 903,00	7 720 503,00	8 719 012,00	10 032 964,00	9 825 054,00	10 422 920,00	12 148 330,57	12 063 116,30	11 508 992,00
CIT	97 876,13	151 781,50	292 173,27	408 957,07	537 675,57	1 227 767,21	623 118,00	1 035 864,00	1 435 862,00

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Niepodległa

Samorządowe Centrum Kultury im. Jana Pawła II w Sędziszowie
otrzymało dofinansowanie w wysokości 18 400 złotych
w ramach Programu Dotacyjnego Biura „Niepodległa” Edycja 2024
na projekt pod nazwą
„Bohaterski zryw Polaków”.

Zadanie będzie realizowane w terminie:
15.03.2024 – 20.11.2024

Projekt polega na organizacji sześciu wydarzeń o charakterze edukacyjnym,
kulturowym i historycznym, a jego głównym celem jest uświadomienie naszej,
sędziszowskiej społeczności lokalnej historycznej roli powstania styczniowego
i zmobilizowanie do poszerzenia wiedzy na temat wydarzeń 1863-1864
oraz jego wpływu na historię naszej Ojczyzny.

Dofinansowano ze środków Biura „Niepodległa”
w ramach Programu Dotacyjnego
„Niepodległa”

24 stycznia Rada Miejska Sędziszów podjęła jednogłośnie uchwałę w sprawie nawiązania współpracy partnerskiej pomiędzy Gminą Sędziszów a Gminą Sędziszów Małopolski, wyrażając wolę nawiązania współpracy partnerskiej w dziedzinie kultury, edukacji, turystyki i kultury fizycznej, promocji oraz wymiany doświadczeń. Burmistrzowie Gmin – Wacław Szarek Burmistrz Sędziszowa oraz Bogusław Kmiec Burmistrz Sędziszowa Małopolskiego podpisali List Intencyjny, deklarując, że reprezentowane przez nich gminy i urzędy dołożą wszelkich starań, aby w przyszłości nawiązać bliską współpracę

Podczas obrad sesji samorząd Sędziszowa Małopolskiego w województwie podkarpackim reprezentowali: Burmistrz Bogusław Kmiec, Przewodniczący Rady Miejskiej Marek Pająk, Sekretarz Gminy Jan Maroń. Nasi goście odwiedzili Fabrykę Kotłów SEFAKO a przewodnikiem po zakładzie był Prezes Jacek Boruciński. Gościli również w SCK i tam powstały już pierwsze wspólne plany dotyczące wydarzeń kulturalnych. Wierzmy, że współpraca dwóch miast, w dwóch województwach połączonych jedną nazwą Sędziszów będzie rozwijała się z korzyścią dla obu stron, w myśl hasła „Sędziszów – łączy i mierzy wysoko”.

28 lutego delegacja samorządu Sędziszowa w składzie: Burmistrz Wacław Szarek, Przewodniczący Rady Miejskiej Adam Mysiara, radni: Jan Wiencek, Rafał Dębicki oraz Skarbnik Gminy Aneta Gryc i Sekretarz Małgorzata Muzoł uczestniczyli w uroczystej sesji Rady Miejskiej Sędziszowa Małopolskiego, w związku z 541 rocznicą nadania miastu praw miejskich.

Jednym z punktów uroczystej sesji było podpisanie porozumienia o współpracy pomiędzy gminami.

Całość przebiegała w niezwykle podniosłej i przyjaznej atmosferze. Samorządowi Gminy Sędziszów

Małopolski na ręce Przewodniczącego Rady Miejskiej Marka Pajaka oraz Burmistrza Bogusława Kmiecia dziękujemy za okazaną życzliwość i przyjaźń. To jest najlepsza gwarancja na dalszą dobrą, owocną, z korzyścią dla obu partnerów współpracę. Wszak obaj władarze gmin wyznają zasadę, że zgoda buduje.

Na kolejne lata życzymy Jubilatowi jeszcze piękniejszego rozwoju.

MM

Spotkanie z przedsiębiorcami

26 stycznia 2024 roku w SCK w Sędziszowie odbyło się noworoczne spotkanie Burmistrza Sędziszowa Wacława Szarka z przedsiębiorcami. Zaproszenie skierowane zostało do wszystkich przedsiębiorców w Gminie Sędziszów.

Rozpoczęło się muzycznym powitaniem przez Martynę Walasek wokalistkę Studia Piosenki Katarzyny Kornaś. Burmistrz Wacław Szarek przywitał wszystkich uczestników i przekazał prowadzenie konferencji Sekretarz Gminy Małgorzacie Muzoł.

W programie konferencji znalazły się następujące tematy:

Podsumowanie kadencji 2018-2023 oraz plany inwestycyjne na rok 2024- przedstawił Burmistrz Wacław Szarek. Szczegółowo omówił wydatki inwestycyjne, realizację budżetu gminy oraz plany na rok 2024. Odnosił się do rozpoczętych inwestycji (budowa parkingu, rewitalizacja placu przy poczcie) oraz postępu prac przy odbudowie basenu Z Instrumentami wsparcia i finansowania projektów rozwojowych zapoznał zebranych Starszy specjalista ds. relacji w Banku Gospodarstwa Krajowego - Tomasz Łukasik.

Ważnym tematem była również informacja dotycząca prac nad Strategią Rozwoju Gminy Sędziszów 2030+ Główne założenia do Strategii omówił

Sebastian Milner- Ośrodek Wsparcia Administracji. Przedsiębiorcy

Spotkania Burmistrza z przedsiębiorcami są stałym elementem w kalendarzu wydarzeń w gminie. Pozwalają bezpośrednio przekazać ważne informacje, wysłuchać uwag i propozycji. Są bardzo skutecznym sposobem budowania i umacniania relacji samorządu i mieszkańców. Razem zmieniamy Gminę Sędziszów.

MM

Mury wznoszą się do góry

Oficjalne przekazanie placu budowy pierwszego bloku z 36 mieszkaniami przy ul. Klonowej w Sędziszowie budowanego przez Spółkę SIM SMS. Dziękujemy i gratulujemy znakomitej pracy spółki na czele z Prezesem Przemysławem Cieleckim. Czekamy na dalsze, szybkie efekty.

Już jest !!!

Długo oczekiwany zakup do naszego ZUK już jest na placu.

Naprawdę wysokiej jakości maszyny w postaci ;

- Ramię wielofunkcyjne Samasz do ciągnika Deutz Fachr 5115.
- Głowica Samasz do cięcia gałęzi.
- Kosiarka bijakowa Samasz z funkcją wysuwu.
- Pług Pronar do ciągnika Deutz Fachr 5115.

Dziękujemy Burmistrzowi Wacławowi Szarkowi za wsparcie finansowe i organizację całej procedury pozyskania funduszy.

Dziękujemy Sołtysom, Radom Sołeckim i wszystkim mieszkańcom naszych sołectw za partycypację w zakupie tego fantastycznego sprzętu. Jesteśmy bardzo wdzięczni i postaramy się by maszyny wykorzystywane były jak najbardziej intensywnie w celu poprawy warunków życia w gminie. Zadowoleniu mieszkańców.

Wielkie podziękowania dla Rady Miejskiej za całokształt wsparcia.

ZUK

Żywa lekcja historii w Szkole Podstawowej w Tarnawie

6 marca w naszej szkole odbył się uroczysty apel poświęcony Żołnierzom Niezłomnym, podczas którego mieliśmy przyjemność wysłuchać prelekcji historycznej w wykonaniu specjalnego gościa - dowódcy Związku Strzeleckiego „Strzelec” JS2402 Limanowa

- brygadiera Stanisława Dębskiego, wielkiego patriotę, miłośnika historii regionu, a przy tym wieloletniego nauczyciela historii w limanowskiej szkole. Uczniowie z ogromnym zainteresowaniem słuchali żywej lekcji historii, która zostanie im na długo w pamięci.

Uroczyste otwarcie świetlicy

11 marca w sołectwie Sosnowiec odbyły się dwie bardzo ważne uroczystości. Po kapitalnym remoncie dokonane zostało uroczyste otwarcie świetlicy. Wielu z Państwa z pewnością pamięta budynek w którym znajdowała się szkoła podstawowa – będąca filią Szkoły Podstawowej w Boleścicach, placówka która w znakomity sposób przygotowywała młodych mieszkańców sołectwa do kontynuowania nauki w klasach IV-VIII. Dziś odzyskała swój blask i będzie nadal służyć społeczeństwu. Burmistrz Sędziszowa Wacław Szarek po przywitaniu zaproszonych gości, przedstawił zakres zrealizowanego projektu: „Przebudowa świetlicy wiejskiej w Sosnowcu” zrealizowanego w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Całkowita wartość projektu: 741 261,54zł dofinansowanie: 460 417,00zł.

Zakres robót obejmował m.in.:

- Wymianę dachu dwuspadowego na nowy z więźarów dachowych wraz z pokryciem dachowym z blachy trapezowej wraz z obróbkami
- Wymianę stolarki okiennej i drzwiowej na nową
- Wykonanie docieplenia ścian zewnętrznych
- Wykonanie utwardzeń wokół budynku
- Wykonanie wewnętrznej instalacji elektrycznej i sanitarnej wraz z nowym przyłączem do bezodpływowego zbiornika na ścieki sanitarne.
- Wykonanie posadzek i okładzin ściennych
- Wykonanie instalacji fotowoltaicznej o mocy 9,9 kWp
- dostawę mebli (kuchnia w zabudowie), zestawu do karaoke, stołu bilardowego z nakładkami do gry w cymbergaja i tenisa stołowego oraz 6 stołów i 24 krzesel

Wykonawcą robót była FIRMA REMONTOWO BUDOWLANA PERFEKT-TIM ŁUKASZ ADAMSKI z TARNAWY

Następnie Burmistrz podziękował mieszkańcom za bardzo dobrą współpracę i troskę o wspólne dobro. Przecięcia szarfy dokonali: Burmistrz Wacław Szarek,

Przewodniczący Rady Miejskiej Adam Mysiara, sołtys Sosnowca Katarzyna Ciosek, przedstawiciel Rady Sołeckiej Janusz Jupowicz oraz w imieniu sołtysów Gminy Sędziszów sołtys Słaboszowic Bożena Marusieńska. Ksiądz Proboszcz Parafii pw św. Apostołów Piotra i Pawła Edward Giemza odmówił modlitwę oraz poświęcił świetlicę, życząc aby jej działalność przebiegała z pożytkiem dla drugiego człowieka.

Druga część spotkania poświęcona była podziękowaniom i gratulacjom dla wszystkich sołtysów z okazji przypadającego w dniu 11 marca Dnia Sołtysa. Mimo wiosennego deszczu cała uroczystość przebiegała w radosnej i przyjaznej atmosferze.

W imieniu Redakcji Naszej Gazety Sędziszowskiej, wszystkim Sołtysom i Sołtysom Gminy Sędziszów oraz przewodniczącym Zarządu Osiedli życzymy dużo radości z wypełniania tej niezwykle ważnej funkcji społecznej.

MM

Gminny Dzień Kobiet 2024

W dniu 7 marca 2024 roku w Restauracji „Złota Róża” w Sędziszowie odbyło się Gminne Święto Kobiet zorganizowane już po raz dwudziesty przez Burmistrza Sędziszowa Pana Wacława Szarka.

W spotkaniu uczestniczyły Panie pracujące w administracji państwowej i samorządowej, zajmujące kierownicze stanowiska w naszych zakładach pracy, placówkach oświatowych, opiekuńczych, leczniczych, prowadzące własną działalność gospodarczą, przedstawicielki Kół Gospodyń Wiejskich, Wspólnot Mieszkaniowych, organizacji kobiecych, fundacji, stowarzyszeń, OSP oraz Sołtyś i Przewodniczące Zarządów Osiedli. Liczne grono stanowiły seniorki.

Uroczystość uświetnili swoją obecnością przybyli goście: Radni Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego Pani Bogusława Wypych i Pan Leszek Wawrzyła, Prezes Zarządu Fabryki Kotłów SEFAKO S.A. Pan Jacek Boruciński, Pani Teresa Cichoń Powiatowy Lekarz Weterynarii, Pani Wioletta Zdeb Prezes Fundacji Z uśmiechem i Wiceprezes Pani Elżbieta Gołdyn, Pani Agnieszka Gołębiowska reprezentująca firmę EKO-WIATR BIS, Pani Ewa Skiba Wiceprezes Świętokrzyskiego Banku Spółdzielczego, Przewodniczący Rady Powiatu Pan Marek Mentel, Radne Rady Powiatu Pani Ewa

Kubas – Samociuk i Pani Małgorzata Muzoł jednocześnie Sekretarz Gminy, Skarbnik Gminy Pani Aneta Gryc, Wiceprzewodnicząca Rady Miejskiej w Sędziszowie Pani Aneta Konieczna, Radne Rady Miejskiej w Sędziszowie Pani Bożena Wójcik i Pani Barbara Maczkiewicz, Przewodniczący Rady Miejskiej w Sędziszowie Pan Adam Mysiara, Radni Rady Miejskiej w Sędziszowie Panowie Jan Wienczek, Jarosław Jaworski, Wiktor Tabor, Stanisław Fira i Rafał Dębicki, Dyrektor OSiR Pan Krzysztof Chmaruk.

Naczelnik Wydziału Rolnictwa Anna Grzybowska snując rozważania na temat relacji damsko-męskich wprowadziła zebranych w charakter tej jakże wyjątkowej uroczystości.

Burmistrz Sędziszowa zwracając się do zebranych wyraził głęboki szacunek i podziw dla Kobiet. Podziękował za ich codzienny trud i zaangażowanie. Życzył Paniom, aby zawsze czuły się doceniane i kochane, aby spełniały swoje marzenia, każdy dzień przynosił uśmiech na twarzy, a zdrowie i radość zawsze im towarzyszyły.

Radosne i płynące z głębi serca słowa popłynęły do Pań od przybyłych gości. Każda z Pań mogła poczuć się doceniona i zauważona.

Następnie Panowie wręczyli Paniom symboliczne róże.

Odśpiewano tradycyjne „sto lat” i wznesiono toast. Miła atmosfera i zawsze gościnni gospodarze obiektu Państwo Danuta i Marek Krzelowscy pozwolili Paniom oderwać się od codzienności i spędzić czas we wspaniałej atmosferze.

Wieczór umilał zespół instrumentalno – wokalny Jędrzejowskie Gitary, który zapewnił zebranych wyśmienitą zabawę.

To był wyjątkowy dzień, spotkanie pełne ciepła i serdeczności, które na długo pozostanie w pamięci.

Drogie Panie,
Niech uśmiech na Waszych twarzach zawsze gości,
a życie nigdy nie sprawia trudności i przykrości.

Świat bez Kobiet byłby jak ogród bez kwiatów.

Anna Grzybowska

*„Ale nie depczcie przeszłości ołtarzy
choć macie sami doskonalsze
wznieść, na nich się jeszcze święty
ogień żarzy i miłość ludzka stoi tam
na straży i Wy winniście im cześć”*

Adam Asnyk - Do młodych

17 marca 1944 roku minęło 80 lat od tragicznego wydarzenia, kiedy to gestapowcy rozstrzelali w Piotrkowicach i Chmielniku trzydziestu mieszkańców Sędziszowa, aresztowanych parę dni wcześniej, w nocy z 10/11 marca w odwecie za akcje sabotażowe na węzle kolejowym i inne prowadzone działania przez zakonspirowanych członków AK.

Po raz 14 pamięć zamordowanych, składając wiązanki kwiatów i zapalając znicze w miejscach straceń, uczcili wspólnie delegacje dwóch gmin, połączonych tragicznymi wydarzeniami II wojny światowej. Gminę Sędziszów reprezentowali: Przewodniczący Rady Miejskiej Adam Mysiara oraz Sekretarz Gminy Małgorzata Muzoła a Gminę Chmielnik Burmistrz Paweł Wójcik, Prezes Stowarzyszenia „Dziedzictwo Piotrkowic” Edward Rzadkowski, Dyrektor Zespołu Placówek Oświatowych w Piotrkowicach Jacek Sobaś Wicedyrektor Joanna Kołomańska, nauczyciele, zuchy i harcerze ze szkół podstawowych z Chmielnika i Piotrkowic..

Edward Rzadkowski przybliżył uczestnikom wydarzenia z 17 marca 1944 r., których historia połączyła nasze gminy.

Przy grobie śp. Henryka Poprawskiego ucznia z Szamotuł

w intencji poległych w czasie II wojny światowej modlitwę poprowadził Przełożony Zakonu Karmelitów Bosych w Piotrkowicach O. Grzegorz Irzyk.

Zgodnie z tradycją wszyscy uczestnicy spotkali się w gościnnym Zespole Placówek Oświatowych w Piotrkowicach, wspominając wcześniejsze rocznice i planując kolejne spotkania tak w Gminie Sędziszów jak i Chmielnik.

**Niech pamięć o bohaterach
trwa wiecznie.**

MM

zdjęcia Karolina Gołębiowska UW
w Chmielniku

Co to jest samorząd???

W zajęciach pozaszkolnych pod takim tematem, które odbyły się 6 lutego w Urzędzie Miejskim w Sędziszowie, uczestniczyli uczniowie klas VIII szkół podstawowych w Tarnawie, Mstyczowie, Krzęcicach oraz Szkole Podstawowej Nr 2 w Sędziszowie. Do roli nauczycieli powrócili Burmistrz Wacław Szarek oraz Sekretarz Małgorzata Muzoł. Młodzi mieszkańcy Gminy Sędziszów z dużym zainteresowaniem wysłuchali Burmistrza Sędziszowa, który zapoznał ich z zadaniami samorządu gminy. Odbyli też wycieczkę po urzędzie, dowiadując się jaka jest jego organizacja i jakie sprawy można załatwić. Dziękujemy dyrektorom szkół oraz nauczycielom za zorganizowanie tej lekcji w terenie.

W dniu 14 marca w ramach zajęć z doradztwa zawodowego przybył do naszej szkoły maszynista pojazdu trakcyjnego – pan Jakub Czerwiński. Zaproszony gość przeprowadził ciekawe, interaktywne zajęcia. Pokazywał rekwizyty związane z koleją. Pan Jakub przybliżył uczniom specyfikę swojej pracy. Usłyszeliśmy ciekawostki na temat obowiązków maszynisty, pojemności wagonów towarowych, ciężaru lokomotywy. Uczniowie w Szkole Podstawowej w Mstyczowie poznają zawody związane z koleją oraz na czym polega ich praca. Nasz gość odpowiadał na liczne pytania. Uwagę przykuwał mundur kolejjarza. Poczuliśmy się jak na stacji PKP. Teraz uczniowie wiedzą, jak prowadzi się elektrowóz.

Kolejny SUKCES w SP Mstyczów!

Uczennice naszej szkoły w składzie: Róża, Anna, Adrianna, zajęły 1 miejsce w Międzyszkolnym Konkursie: CZY „ZNASZ JĘZYK POLSKI”. Organizatorem konkursu była Szkoła Podstawowa w Krzcięcicach. Uczniowie zmagali się m.in. z łamańcami językowymi, łamigłówkami i rebusami, związkami frazeologicznymi. Konkurs był zorganizowany z okazji Dnia Języka Ojczystego.

Gratulujemy!

Zajęcia profilaktyczne w SP Mstyczów przeprowadzone przez panią Pedagog pt. „Lubię siebie”, pomogły w zrozumieniu swoich potrzeb, emocji i oczekiwań uczniom klas 7 i 8. Pomogły zastanowić się nad tym, nad czym należy popracować by osiągnąć swoje cele, co zaakceptować by być szczęśliwym.

19 marca 2024 r. nasze przedszkolaki i uczniowie szkoły podstawowej w Tarnawie wzięli udział w kursie pierwszej pomocy przedmedycznej. Spotkanie poprowadził wykwalifikowany ratownik medyczny Jakub Zapędowski z RatMedica w Trzciani.

Święta tuż tuż - warsztaty w Szkole Podstawowej nr 2

Z okazji nadchodzących Świąt Wielkanocnych w naszej szkole zorganizowano warsztaty wyrobu palm wielkanocnych oraz Warsztaty dla dzieci Mali Ogrodnicy. Celem zajęć było przybliżenie tradycji Świąt Wielkanocnych, doskonalenie umiejętności współpracy, rozwijanie poczucia estetyzmu i rozbudzanie wyobraźni. Poprowadziły je dla nas panie z Koła Gospodyń Wiejskich Czekaj- Krzelów. Podczas warsztatów każdy uczestnik wykonał tradycyjną palmę wielkanocną z bukszpanu, trzciny, gałązek oraz suszonych kwiatów i zbóż oraz. wianki przeplatane Wielkanocą, nasi uczniowie wykazali się inwencją twórczą. Na zajęciach panowała miła, radosna atmosfera, było wiele radości i ciekawych pomysłów. Każdy uczestnik zabrał do domu cudowną palemkę i wianek.

Gminne eliminacje OTWP 2024

06 marca tradycyjnie w Szkole Podstawowej nr 2 im św. Floriana w Sędziszowie, odbyły się Gminne Eliminacje do Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy o Pożarnictwie 2024. Turniej ma na celu popularyzowanie przepisów i kształtowanie umiejętności w zakresie ochrony ludności, ekologii, ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej. W składzie komisji konkursowej pracowali; przewodniczący komisji- Prezes Miejsko-Gminnego Zarządu OSP Dh. January Ejsmond, Wiceprezes Dh. Andrzej Jupowicz, Członek Zarządu Dh. Krzysztof Chmaruk, Skarbnik Dh. Bożena Jaworska, Sekretarz Dh. Karolina Gołąb. Nad całością konkursu czuwali funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej w Jędrzejowie, st. kpt. Karol Błaszczuk oraz mł. asp. Krzysztof Pazera.

Uczestnicy turnieju mieli do rozwiązania test jednokrotnego wyboru. Komisja sprawdziła odpowiedzi i zakwalifikowała po 3 osoby z każdej grupy wiekowej do drugiego, ustnego etapu.

Laureatami gminnych eliminacji zostali:

W kategorii wiekowej klasy I-IV

1. Dominik Kasperek - Szkoła Podstawowa w Mstyczowie
2. Konrad Błaszczuk - Szkoła Podstawowa w Pawłowicach
3. Aleksander Bielak- Szkoła Podstawowa w Pawłowicach

Kategoria klasy V-VIII

1. Zofia Wierzbicka- Szkoła Podstawowa w Pawłowicach
2. Eryk Zientara- Szkoła Podstawowa nr 1
3. Julian Gładki- Szkoła Podstawowa nr 1

Kategoria szkoły ponadpodstawowe

1. Mateusz Zdański – Zespół Szkół w Sędziszowie
2. Magdalena Bratek -Zespół Szkół w Sędziszowie
3. Julia Trzcińska - LO w Sędziszowie

Puchary dla najlepszych szkół turnieju otrzymały: Szkoła Podstawowa w Pawłowicach, Szkoła Podstawowa nr 1 i Zespół Szkół w Sędziszowie. Zwycięzcy

zostali uhonorowani nagrodami ufundowanymi przez Burmistrza a wszyscy, którzy w konkursie zajęli I miejsca, będą reprezentować naszą gminę na eliminacjach powiatowych w PSP w Jędrzejowie.

Serdecznie gratulujemy.
K.G

Bo najważniejsze jest bezpieczeństwo!

Przed zimowymi feriami Burmistrz Sędziszowa Wacław Szarek wraz z Wiceprezesem Zarządu Związku OSP Andrzejem Jupowiczem przeprowadzili w oddziałach przedszkolnych kolejną już akcję „Bezpieczne Ferie”. Podczas spontanicznych spotkań i rozmów z dziećmi przedstawili najważniejsze zasady bezpieczeństwa na drogach i podczas zimowych zabaw. Przedszkolaki dostały odbłaski, kolorowanki o tematyce bezpieczeństwa, zestawy kredek, a także słodki poczęstunek z okazji tłustego czwartku.

W niedługim czasie planowana jest kolejna akcja „bezpieczny i widoczny żłobkowiec”

Bo najważniejsze jest bezpieczeństwo.

Red.

Otton Gryniewicz

Otton Gryniewicz – malarz, poeta, energetyk, Sybirak, dobry Człowiek. Nie wiem czy kolejność dobrałam właściwą ale jaka ona by nie była, to i tak człowieczeństwa mieszkańca naszej Gminy Sędziszów Ottona Gryniewicza wybijać się będzie na plan pierwszy. 2 marca miałam zaszczyt a zarazem wielką przyjemność, wspólnie z moim współpracownikami Karoliną Gołąb i Damianem Kondrakiem odwiedzić Pana Ottona. Podczas niemalże 2 godzinnego spotkania (nikt nie zauważył, że czas tak szybko mijał) podzielił się z nami wspomnieniami ze swojego życia. W udzielonym wywiadzie wrócił do trudnego dzieciństwa, wojny, wywózki na Syberię i spędzonych tam lat. Jego pozytywne nastawienie do życia nie zostało zniszczone w czasie pobytu na „niehumanitarnej ziemi”. Wiara w ludzi, w zwycięstwo dobra nad złem jest nadal jednym z drogowskazów na Jego drodze życia. Przy filiżance aromatycznej kawy wspominaliśmy też okres pobytu w Sędziszowie. Praca na stanowisku Głównego Energetyka w Fabryce Kotłów SEFAKO była spełnieniem zawodowym a twórczość malarska i poetycka – spełnieniem pasji artystycznych. Nie mogło w tych wspomnieniach zabraknąć Pani Jadwigi Gryniewicz, nieżyjącej

już małżonki Pana Ottona, którą wspominał z ogromnym ciepłem i nieustającą miłością. Córka Elżbieta dyskretnie spoglądała czy niczego nam nie brakuje. Dziękuję Elu.

Za swoją pracę zawodową i twórczość artystyczną ale też za działalność społeczną Pan Otton Gryniewicz w 2004 roku został przez Radę Miejską Sędziszów uhonorowany godnością „Zasłużony dla Gminy Sędziszów”. W swoim dorobku posiada wiele odznaczeń, nagród i wyróżnień. Wymienię te najistotniejsze: Srebrny Krzyż Zasługi (1972), Złoty Krzyż Zasługi (1977), Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1984), Zasłużony Działacz Kultury (1984), Złota Odznaka – Zasłużony dla Energetyki (1981), „Krzyż Zesłańców Sybiru (2006), Świętokrzyska Nagroda Kultury (2009)”, Złoty Gryf Powiatu Jędrzejowskiego (2016), Medal Pro Patria (2016) i wiele innych. Kazimierz Królik w roku 1999 w czasopiśmie „Echo Warki” napisał „Gryniewicz swoją sztuką przypomina, że najwyższą wartością jest Człowiek. Niezależnie od warunków w jakich przychodzi mu żyć, jest on w sumieniu zobowiązany do świadomości tej wartości”.

MM

O łaskę wiary

*Zazdrość jest grzechem, a ja tym zazdroszczę,
co ich obdarzasz łaską czystej wiary.
Dlaczego, Panie, Twoje hojne dary
mnie omijają? Modle się i poszczę,
Na twardej posadzce klękam w kościele,
oczy wbijam w ołtarz i zasłuchany
włączam się w śpiewy, gdy grają organy.
Gestów różnych dużo, wiary ....niewiele.
Panie, napraw serce, wylecz z zazdrości,
włącz mnie do grona tych, co Tobie mili,
daj łaskę wiary, tak, by w każdej chwili
bez cienia uprzedzeń i wątpliwości
ubogaczała dusze moją, czyli
była źródłem świętej, szczerzej miłości.*

W miasteczku S.

Kościół Świętego Brata Alberta
ukośnym dachem w dół opada,
by w dół spadły nasze grzechy
i tymże dachem pnie się w górę
do wież strzelistych: wiary i nadziei.
Kościół jest nowoczesny: świątynia
pionów, skosów, szkła i metalu
transmituje modlitwy wiernych
przekaznikami srebrnych krzyży
i lotami podniebnych jaskółek.
Smukłe wieże dzwonią i grają
„Nie rzucim ziemi skąd nasz ród”
i „Wszystkie nasze codzienne sprawy”
zegarem odmierzane punktualnie ;
zapisywane w kartotece nieba.
Dołem zieleń górska szmaragdowa,
w kamień oprawna i ścieżki żwirowe
okala kaplice i święte zakątki
z Fatimską Panią, z naszym Papieżem
z Aniołem zwiastunem portugalskich dzieci.
Brat Albert
Wykuty w szarym habicie
pod srebrnym świerkiem chleb
biednym rozdaje.
Chrystus z Mateuszowej Ewangelii
życzliwym gestem do siebie zaprasza.
Po czystych alejkach krąży gospodarz
i nad całością modlitewna ....czuwa.

Chór Dziecięcy Samorządowego Centrum Kultury w Sędziszowie

Chór Dziecięcy Samorządowego Centrum Kultury w Sędziszowie znalazł się wśród siedmiu wspaniałych chórów Małopolski zaproszonych do koncertu finałowego w Narodowym Forum Muzyki we Wrocławiu. Wyjątkowy koncert odbędzie się 1 czerwca w ramach Ogólnopolskiego Projektu Akademia Chóralna „Śpiewająca Polska”.

Chór Dziecięcy SCK działa od 2020 roku pod dyrekcją Katarzyny Kornaś. W ramach swojej działalności uświetnia wszelkie lokalne uroczystości, bierze udział w konkursach i festiwalach, koncertował również wielokrotnie w Filharmonii Krakowskiej. Jest również zdobywcą wielu Złotych Pasm podczas Wojewódzkich Konkursów Chórów Regionu Małopolskiego w Lusławicach. Najnowsza zdobycz zespołu to nagroda Grand Prix na Ogólnopolskim Konkursie Kolęd i Pastoralek w Ślemieniu w styczniu tego roku.

10 marca w Samorządowym Centrum Kultury odbył się wernisaż „Wystawy Prac Plastycznych i Rękodzieła Sędziszowskich Kobiet”. Podczas wydarzenia swoje wyjątkowe prace zaprezentowało 15 pań: Barbara Sobczyk, Anna Leśniewska, Daniela Miszczyk, Małgorzata Stradomska, Beata Paw, Anna Ryś, Jadwiga Prus, Alicja Podrzucek, Klub Senior +, Stanisława Jędrzejak (CARITAS Kielecka Środowiskowy Dom Samopomocy w Sędziszowie), Wiesława Ozga, Teresa Sochacka, Dorota Grybczyńska, Teresa Makuch oraz Małgorzata Różycka.

Otwarcie wystawy odbyło się w Dniu Mężczyzny, stąd też swoje zdolności zaprezentował jedyny mężczyzna pan Henryk Kałwa. Prace, które znalazły się na wystawie wykonane zostały w różnych technikach m.in. haft krzyżykowy, haft richelieu, malarstwo, rysunek oraz haft diamentowy.

Otwarcie wystawy zostało zwieńczone koncertem z okazji Dnia Kobiet, podczas którego w wykonaniu: Joanny Dziwisz - sopran, Grzegorza Kawalca-Kavalcotti oraz Wenantego Macieja Domagały – pianino, można było usłyszeć najpiękniejsze arie oraz przeboje muzyki światowej.

Ewa P-G

26 lutego w SCK uczniowie Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Sędziszowie uczestniczyli w spotkaniu z aktorem Pawłem Brzeszczem. To absolwent Liceum

Ogólnokształcącego w Sędziszowie, który ukończył Akademię Teatralną imienia Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie. Paweł Brzeszcz jest aktorem w Teatrze Narodowym

w Warszawie. Biegle posługuje się językiem migowym. Spotkanie rozpoczęło się od wspólnego obejrzenia spektaklu pt., „Sen Nocy Letniej”, który w kwietniu ubiegłego roku został wyemitowany w Teatrze Telewizji Polskiej. Aktor wcielił się wówczas w postać Lysandera. Podczas spotkania uczniowie mieli okazję porozmawiać z artystą na temat jego pasji i pracy, którą jest aktorstwo, a także na temat najciekawszych ról. Dzień później uczniowie mieli okazję uczestniczyć w wyjątkowych warsztatach aktorskich z Pawłem Brzeszczem w roli głównej.

Ewa P-G

Spotkanie DKK w lutym

Na ostatnim spotkaniu Dyskusyjnego Klubu Książki, działającego przy Samorządowym Centrum Kultury- Biblioteka Publiczna w Sędziszowie, omawianą książką była „Żona Nazisty” Edith Hahn Beer. To wzruszająca opowieść o dzielnej austriackiej żydówce, pokazująca jak działania Nazistów zmieniają ludzi oraz jak kształtują ich osobowości. Przedstawia losy rodziny i relacje międzyludzkie, które miały wpływ na życie głównej bohaterki Edith. Książka godna polecenia.

Zgodnie z wieloletnią tradycją także i w tym roku 19 marca 2024 r. ulicami miasta Sędziszowa przeszła Gminna Droga Krzyżowa. W uroczystości wzięli udział liczni mieszkańcy i parafianie z terenu miasta i gminy. Droga Krzyżowa to droga wszystkich ludzi, jest spotkaniem z cierpiącym Chrystusem. W jego męce odnajdujemy nadzieję i siłę dla siebie w przewycięzaniu grzechu i naszych życiowych upadków. Idąc w procesji Drogi Krzyżowej każdy w myślach i modlitwie niesie swój własny „krzyż” prosząc cierpiącego Chrystusa o siłę i łaski płynące z Jego miłosierdzia, na życiową drogę.

Trening z mistrzem

11 marca na zaproszenie Burmistrza Sędziszowa Wacława Szarka oraz dyrektora Ośrodka Sportu i Rekreacji w Sędziszowie Krzysztofa Chmaruka do Sędziszowa przybyli znamienici goście, Prezes Świętokrzyskiego Związku Piłki Ręcznej Leszek Papaj, Katarzyna Grabarczyk i Michał Jurecki. Celem wizyty było przeprowadzenie na hali OSiR w Sędziszowie pokazowego treningu piłki ręcznej oraz omówienie problemów w świętokrzyskiej piłce ręcznej.

Trening poprowadzili:

Michał Jurecki to były reprezentant Polski w piłce ręcznej, trzykrotny medalista mistrzostw świata i zwycięzca Ligi Mistrzów z Vive Tauron Kielce a obecnie dyrektor sportowy Klubu Sportowego Iskra Kielce.

Katarzyna Grabarczyk to zawodniczka Suzuki Korony Handball

Kielce a także wraz z mężem prowadzą szkołę w Bilczy dla najmłodszych sympatyków piłki ręcznej.

W treningu udział wzięli uczniowie szkół podstawowych z terenu gminy Sędziszów, którzy na co dzień uczą się gry w piłkę ręczną podczas zajęć wychowania fizycznego ale także w ramach sekcji piłki ręcznej Uczniowskiego Klubu Sportowego „HERKULES”.

W ramach treningu Michał i Katarzyna przeprowadzili:

1. Rozgrzewka (różne rodzaje)
2. Podania w parze
3. Gra do 10 podań
4. Rzuty na bramkę
5. Tor przeszkód (slalom, przeszkoki przez płotki)
6. Wyprowadzenie kontry (atak szybki)

Turniej Piłki Nożnej

Znamy wyniki Turnieju Piłki Nożnej szkół podstawowych o Puchar Burmistrza Sędziszowa, który odbył się 9 marca 2024. W zawodach wzięła udział rekordowa liczba 70 dzieciaków z terenu Gminy Sędziszów. Rozgrywki zostały podzielone na dwie kategorie. Klasy I-II występowały na małych boiskach a klasy III-IV na pełnym wymiarze hali OSiR. W kategorii najmłodszych zwyciężyła drużyna fioletowa Sp nr 1, drugie miejsce zajęła ekipa pomarańczowa Sp. nr 1 a trzecie Sp. nr 2. Najlepszym bramkarzem został Mateusz Radwan z SP nr 2 a najlepszym zawodnikiem wybrano Bartosza Matelskiego z SP nr 1.

W kategorii klas III-IV również najlepsza okazała się drużyna Sp. nr 1 w Sędziszowie, która po emocjonującym meczu finałowym wygrała z drużyną Sp. nr 2. Trzecie miejsce zajęła szkoła podstawowa ze Mstyczowa. Najlepszym bramkarzem został uznany Tabur Fabian (SP nr 1) a najlepszym zawodnikiem turnieju okrzyknięto Bartłomieja Małoszewskiego ze szkoły podstawowej nr 2 w Sędziszowie.

Serdecznie gratulujemy wszystkim startującym ekipom. Olbrzymie zaangażowanie, piękne bramki, parady bramkarzy, łyzy po przegranej a radość zwycięzcy to wszystko towarzyszyło zmaganiom młodych sportowców. Nagrody i puchary ufundowali Burmistrz Sędziszowa, Dyrektor OSiR i Dyrektor ZSO w Sędziszowie. Organizatorami turnieju byli nauczyciele wychowania fizycznego ZSO w Sędziszowie.

W turnieju wzięły udział: SP Mstyczów, SP Pawłowice, SP nr 2 w Sędziszowie, SP Tarnawa, SP Krzciecice, SP nr 1 w Sędziszowie.

XXI Turniej Tenisa Stołowego o Puchar Przewodniczącego Rady Miejskiej Sędziszów.

Zawody w których udział wzięło 70 uczestników ze szkół z terenu gminy odbyły się na hali gimnastycznej w Ośrodku Sportu i Rekreacji w Sędziszowie.

Zawody podzielono na trzy kategorie wiekowe: grupa I - uczniowie klas IV- VI szkół podstawowych, grupa II - uczniowie klas VII i VIII szkół podstawowych oraz grupa III - uczniowie szkół ponadpodstawowych.

Puchary dla najlepszych szkół otrzymali: w kategorii grupa I: Szkoła Podstawowa Nr 1 im T. Kościuszki w Sędziszowie, grupa II Szkoła Podstawowa w Pawłowicach, grupa III: LO Sędziszów

Klasyfikacja medalowa w poszczególnych grupach wiekowych przedstawiała się następująco:

Grupa młodsza dziewczynki

- I miejsce Capek Antonina SP nr1
- II miejsce Podgórska Natalia SP nr1
- III miejsce Dłużnika Milena SP nr2

Chłopcy

- I miejsce Wierzbowski Oskar SP nr1
- II miejsce Wierzbowski Igor SP nr1
- III miejsce Wierzbowski Oliwier SP nr1

Szkoły

- I miejsce SP nr1
- II miejsce SP nr2
- III miejsce SP Krzcięcice

Grupa 2 dziewczynki

- I miejsce Piątkowska Paulina SP nr2
- II miejsce Urbańska Magda SP Tarnawa
- III miejsce Kowalska Klaudia SP Pawłowice

Chłopcy

- I miejsce Skrzypiec Michał SP Pawłowice
- II miejsce Bielak Adam SP Pawłowice
- III miejsce Różycki Piotr SP Pawłowice

Szkoły

- I miejsce SP Pawłowice
- II miejsce SP nr2
- III miejsce SP Tarnawa

Grupa 2 dziewczynki

- I miejsce Rejowska Wiktoria LO Sędziszów
- II miejsce Cieślińska Alicja LO Sędziszów
- III miejsce Burek Karolina ZSCKR Krzelów

Chłopcy

- I miejsce Koprowski Miłosz ZSCKR Krzelów
- II miejsce Wieczorek Szymon ZS Sędziszów
- III miejsce Pośpiech Błażej ZS Sędziszów

Szkoły

- I miejsce LO Sędziszów
- II miejsce SP nr2 ZS Sędziszów
- III miejsce ZSCKR Krzelów

Medale i nagrody dla młodych sportowców na podium wręczał Adam Mysiara Przewodniczący Rady Miejskiej Sędziszów.

Dziękujemy za wspaniały dzień!

Takimi słowami pożegnali nas uczestnicy dzisiejszej wycieczki zorganizowanej z inicjatywy burmistrza Sędziszowa Wacława Szarka przy współpracy z Zarządem Gminnym OSP do największego w Polsce Centralnego Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach oraz kopalni Guido w Zabrze. Uczestnikami wyjazdu byli uczniowie ze wszystkich szkół z terenu gminy Sędziszów, którzy wzięli udział w Gminnych Eliminacjach Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy

o Pożarnictwie. Jak podkreślił Burmistrz Sędziszowa - „turniej oprócz aspektów konkursowych pełni ważną rolę w edukacji dzieci i młodzieży na temat ochrony przeciwpożarowej, ratownictwa medycznego czy zapobiegania zagrożeniom. To bardzo trudny i szeroki zakres wiedzy, dlatego każdy uczestnik zasługuje na nagrodę nie tylko zwycięzcy. Młodzież to nasza inwestycja w bezpieczeństwo” Na uczestnikach wyjazdu ogromne wrażenie w muzeum zrobiły wspaniałe eksponaty, pojazdy konne, sikawki, samochody

pożarnicze, motopompy a także symulator zagrożeń, a w kopalni Guido symulacja wybuchów i ogrom maszyn górniczych. Dziękujemy za wspaniały dzień.

Czy Sędziszów „zasługuje” na Muzeum Kolejnictwa?

Za początki kolejnictwa w Sędziszowie należy przyjąć 1885 rok gdy przez miejscowość poprowadzono kolej iwanogrodzko-dąbrowską łączącą Rosję z miastami gdzie był wydobywany węgiel i działały huty żelaza (Dąbrowa Górnicza, Będzin, Sosnowiec). W zaborze rosyjskim Dęblin nazywał się Iwanogrodem.

Historię kolejnictwa w Sędziszowie można podzielić na kilka okresów:

1. od roku 1885 do I wojny światowej, kiedy Sędziszów był w zaborze rosyjskim.

W tym czasie w Sędziszowie otwarto stację kolejową, parowozownię z ośmioma kanałami i obrotnicą bo była zbudowana w kształcie wachlarza, wieżę ciśnień służącą do zaopatrywania parowozów w wodę oraz składnicę węgla.

2. okres międzywojenny, kiedy w otoczeniu stacji kolejowej powstała także szkoła podstawowa, ambulatorium, świetlica i biblioteka.

Trzeba przypomnieć, że do stacji Sędziszów przed II wojną światową dochodziły dwie konne kolejki wąskotorowe:

– ze Szczekocin towarowo-osobowa o długości około 20 km przechodząca przez majątek Słupia, którą przewożono płody rolne i gorzelniane oraz różne wyroby handlowe szczekocińskich Żydów,

– z majątku Mstyczów o długości około 8 km, którą przewożono m.in. cegłę z cegielni „Janinów”

Ze stacji Sędziszów korzystał też miejscowy właściciel ziemski pan Kamiński, który wywoził głównie zboże.

W 1934 roku ze stacji Tunel do Krakowa powstała odnoga kolei dęblińsko-dąbrowskiej. Nie miała ona większego wpływu na rozwój Sędziszowa, skracała tylko drogę z Warszawy do Krakowa, do którego łatwiej mogli też dojechać mieszkańcy Sędziszowa.

3. okres pod okupacją niemiecką.

Niemcy mieli interes rozbudowania szlaków kolejowych biegnących na wschód, m.in. stacji Sędziszów, na potrzeby operacji wojennej przeciwko Związkowi Sowieckiemu. Powstała wtedy nowa duża parowozownia w kształcie wachlarza z obrotnicą (jedna z największych w Polsce – na 37 stanowisk dla parowozów), warsztaty kolejowe, dwa drewniane osiedla mieszkaniowe (osiedle domków w stylu tyrolskim – obecnie ulica Kolejowa – dla kolejarzy niemieckich oraz Osiedle

Drewniane składające się z 13 bloków jednopiętrowych – dla kolejarzy polskich – na którym mieszkali ze swoją rodziną przez wiele lat), schron przeciwlotniczy i zbiornik przeciwpożarowy.

Niestety mieszkańcy Sędziszowa dotknięci wtedy także represje okupanta w postaci śmierci i więzienia części kolejarzy działających w ruchu oporu.

4. okres od 1945 roku do połowy lat 70-tych.

Stacja Sędziszów rozwijała się także po II wojnie światowej.

Parowozownia nazywała się Główną, potem I klasy. Posiadała ponad 100 parowozów, głównie Stokerów. Były to dobre, ciężkie parowozy z automatycznym, ślimakowym systemem podawania węgla produkowane w Zakładach Cegielskiego w Poznaniu na licencji amerykańskiej. Ważyły one z ładunkiem węgla i wody ponad 150 ton i rozpędzały się do 80 km/h. Wyprodukowano ich w Polsce około 230 sztuk, z czego aż około 80 posiadała parowozownia w Sędziszowie. W latach 80-tych prawie wszystkie Stokery zezłomowano. Zostało ich w Polsce jedynie 13 egzemplarzy, w tym tylko jeden w Sędziszowie (TY-15), uratowany przed zezłomowaniem przez sędziszowskich kolejarzy. Parowóz – symbol „kolejarskiego Sędziszowa” został ustawiony niedaleko dworca PKP i już stanowi pewną atrakcję turystyczną Sędziszowa.

W Sędziszowie była stacja rozrządowa, gdzie odbywały się tzw. „przetoki” – formowanie składów pociągów. Funkcjonowała tu także wagonownia (później Zakład Naprawy Taboru Kolejowego), duży skład węgla, wieża ciśnień z systemem pomp (żuraw) służących do pobierania wody przez parowozy. Obok transportu towarowego istniała też sieć transportu osobowego do Kielc, Krakowa i Katowic. Były też połączenia dalekobieżne do Warszawy, Lublina, Zakopanego i na Dolny Śląsk. Zatrzymywały się tu pociągi pośpieszne, ale ekspresowe już nie, podobnie jak jeżdżący przed II wojną światową na trasie z Warszawy do Krakowa wagon-pociąg nazywany „Lux- Torpedą”. Na stacji Sędziszów znajdował się też pociąg ratunkowy i ciężki pług do odśnieżania torów.

Istniejąca infrastruktura kolejowa uzasadniała prawdziwość używanej nazwy „węzeł kolejowy Sędziszów”. Była też kolejowa przychodnia lekarska,

przedszkole, Zasadnicza Szkoła Kolejowa oraz Kolejowy Dom Kultury ze świetlicą i prężnie działającym kinem „Kolejarz”. Kolejowe było prawie wszystko, nawet klub piłkarski nazywał się „Kolejarz” (potem „Przełom”, obecnie „Unia”) a jego zawodnikami w większości byli uczniowie Zasadniczej Szkoły Kolejowej oraz kolejarze. W najlepszych dla Sędziszowa latach 60-tych na węźle sędziszowskim było zatrudnionych ponad dwa tysiące dwieście kolejarzy, co mogło stanowić około 80 % ogółem zatrudnionych w gminie. Oczywiście nie wszyscy kolejarze mieszkali w Sędziszowie. Można przyjąć, że około 50 % z nich dojeżdżało do pracy z okolicznych miejscowości na co pozwalały liczne i wygodne połączenia kolejowe i autobusowe. Nazwa „kolejarski Sędziszów” funkcjonowała powszechnie w świadomości mieszkańców gminy.

Przytoczę także wydarzenie z mojej młodości. W 1960 roku, będąc w ostatniej, siódmej klasie Szkoły Podstawowej im. T. Kościuszki w Sędziszowie (ostatni rocznik uczęszczający do starego budynku leżącego na wprost dworca PKP), po wygraniu gminnego turnieju w piłkę ręczną – wzięliśmy udział w zawodach powiatowych w Jędrzejowie. Na trybunach dopingowano nas skandując hasło: „kolejarze do boju”. Przegraliśmy wtedy ten turniej ale na usprawiedliwienie mogę dodać, że nie posiadaliśmy wtedy ani boiska do piłki ręcznej ani nauczyciela wf.

„Kolejarski Sędziszów” bardzo dobrze funkcjonował do początku lat 70-tych kiedy to najpopularniejsze trasy do Kielc, Katowic i Krakowa zostały zelektryfikowane. Parowozy stały się niepotrzebne, podobnie jak parowozownia, skład węgla, żurawie i pompy wodne. Elektrowozy były szybsze, tańsze, czystsze i łatwiejsze w obsłudze. Część maszynistów przekwalifikowało się na elektrowozy, część starszych przeszła na emerytury. Bazą dla elektrowozów stało się głównie Skarżysko Kamienna i tam w większości przenieśli się zwłaszcza młodszy kolejarze. W Sędziszowie zostały drużyny konduktorskie, składające się z kierownika pociągu i konduktora, obsługujące pociągi osobowe (takim kierownikiem pociągu był do emerytury mój ojciec Julian - zatrudniony na węźle Sędziszów od 1943 roku do początku lat 80-tych) oraz inne służby pomocnicze. Zmniejszono obsadę dyżurnych ruchu

(nastawni) i innych specjalności. Sędziszów stał się „mniej kolejarski”.

5. okres od połowy lat 70-tych do lat 90-tych.

Ostatnim kolejowym akcentem inwestycyjnym było powstanie linii Hutniczo-Siarkowej (LHS) biegnącej z Rosji przez Ukrainę i Sędziszów do Sławkowa koło Strzemieszyc, gdzie powstała duża baza przeładunkowa. W Sędziszowie wybudowano stację szerokotorową nazywaną Sędziszów-Północ, gdzie mogą też zatrzymywać się pociągi osobowe normalnotorowe. Jednak znaczenie tej linii dla Sędziszowa (a także dla Polski) może się zwiększyć dopiero po zakończeniu działań wojennych w Ukrainie i przyjęciu jej do Unii Europejskiej.

W 1990 roku Sędziszów został miastem, bo wcześniej miał status wsi co wprawiało mieszkańców w niemałe zakłopotanie. Miejscowość która w latach 60-tych i 70-tych liczyła około 4 tysiące mieszkańców potocznie była nazywana osadą lub osiedlem kolejarskim. W 1974 roku w Sędziszowie powstała Fabryka Kotłów „SEFAKO”, która przejęła od kolei miano głównej siły napędowej miejscowości a później miasta Sędziszów.

Życie społeczeństwa kolejarskiego w Sędziszowie nie było łatwe. Potocznie funkcjonowało takie powiedzenie: „noc wygoni i noc przygoni”, czyli takie były uroki codziennej pracy na kolei. Niemniej jednak my, dzieci w latach 50-tych i 60-tych, czuliśmy się szczęśliwi. Nasi ojcowie kolejarze pracowali ciężko, także na nocnych zmianach, a matki na ogół zajmowały się prowadzeniem domu i wychowywaniem dzieci, których było dużo – w mojej rodzinie czworo. Niektórzy kolejarze lepiej zarabiający, zwłaszcza maszyniści parowozów i później elektrowozów, kupowali w Sędziszowie działki i budowali domy.

Nowego budownictwa wielorodzinnego było niewiele co stanowiło największą „bólączkę” „kolejarskiego” Sędziszowa, osada nie miała statusu miasta, nie powstała żadna szkoła średnia. Dopiero po wybudowaniu Fabryki Kotłów „SEFAKO” i uzyskaniu statutu miasta te ambitne cele udało się zrealizować.

Można zastanawiać się czy 140-lecia kolejnictwa w Sędziszowie nie byłoby warto uczcić powołaniem Muzeum Kolejnictwa na bazie istniejącej parowozowni oraz zachowanego egzemplarza parowozu? Żyją jeszcze w Sędziszowie i okolicach kolejarze pamiętający największy rozkwit kolejnictwa w mieście w latach 60-

tych. Istnieje jeszcze wiele obiektów kolejowych, których nie ma już w innych miejscach Polski. Może ich stan techniczny jest daleki od ideału ale przecież można sięgnąć po zewnętrzne źródła finansowania i wyremontować je za te fundusze. Ciekawostką na skalę krajową jest zachowane stare drewniane budownictwo kolejowe – tzw. osiedla kolejarskie z lat 40-tych. Walory zabytkowe tej imponującej infrastruktury dostrzegły niedawno władze miasta Sędziszów wpisując je do gminnej ewidencji zabytków, co w pierwszym rzędzie stanowi wartość ochronną (niestety szkoda, że większa część Osiedla Drewnianego została wyburzona w latach 90-tych przez ówczesnego właściciela – Polskie Koleje Państwowe), a w kolejnym kroku może być przyczynkiem do nadania im walorów turystycznych.

W Polsce jest około 20 różnych muzeów kolejnictwa (niektóre są związane z kolejkami wąskotorowymi, często leśnymi). Najbardziej znane większe muzea znajdują się w Chabówce w woj. małopolskim (skansen około 90 lokomotyw), Wolsztynie w woj. wielkopolskim, Jaworzynie Śląskiej w woj. dolnośląskim. Niedawno media podawały, że w Katowicach w woj. śląskim rozważane jest utworzenie kolejnego muzeum kolejnictwa na bazie nieczynnej parowozowni.

W naszym regionie nie ma takiego muzeum, nie licząc zabytkowej już linii wąskotorowej z Jędrzejowa do Umianowic (tzw. ciuchcia „Expres Ponidzia”).

Aktualnie trwa jej rewitalizacja – przy końcowym przystanku w Umianowicach powstało ciekawe Muzeum Rzeki Nidy, trwa remont torowiska.

Może właśnie wspólnie z władzami Jędrzejowa udałoby się stworzyć Muzeum Kolejnictwa obejmujące oba te ośrodki miejskie. Muzeum na miarę tradycji kolejarskich Sędziszowa lat 60-tych XX wieku, roboczo nazywając je np. „Kolejowe zabytki powiatu jędrzejowskiego”? Można też zacząć od utworzenia „Izby Pamięci Tradycji Kolejarskich” w Sędziszowie. Potrzebni są pasjonaci (może z Towarzystwa Przyjaciół Sędziszowa), przychylność organów samorządowych województwa świętokrzyskiego, władz kolejowych czy też instytucji zajmujących się kulturą. Czas biegnie nieubłaganie, stan techniczny istniejącej infrastruktury kolejowej pogarsza się, odchodzą ludzie pamiętający „złote” lata „kolejarskiego Sędziszowa” a wraz z nimi cenne wspomnienia z tego okresu.

*Ryszard Skowron,
Kielce, styczeń 2024r.*

Korzystałem z następujących opracowań:

1. „Sędziszów” – zarys dziejów po red. Krzysztofa Ślusarka, Jędrzejów 2000
2. „Ocalić od zapomnienia” – Józef Szczepanik, Wrocław 1995
3. „Z historii Sędziszowa – wspomnienia mieszkańca” – Ryszard Skowron, Nasza Gazeta Sędziszowska Nr 4/2023

*Niech nadchodzące Święta Wielkiej Nocy
przyniosą wszystkim same radosne i szczęśliwe dni.*

*Niech ten czas będzie okresem
spełnionych marzeń, wzajemnej życzliwości,
okazją do spędzania wspaniałych chwil w gronie najbliższych.
Wesołych Świąt Wielkanocnych, pełnych wiary, nadziei i miłości
oraz Wesołego Alleluja!*

*Przewodniczący Rady Miejskiej
Adam Mysiara*

*Burmistrz Sędziszowa
Wacław Szarek*

**nasza GAZETA
SĘDZISZOWSKA**

ISSN 1733-0173
Bezpłatny monitor samorządowy gminy Sędziszów
www.sedziszow.pl

Zespół Redakcyjny: Małgorzata Muzoł, Karolina Gołąb, Krzysztof Malec, Damian Kondrak
Adres do korespondencji: 28-340 Sędziszów, ul. Dworcowa 20
Kontakt: tel. 41 381 11 29, 381 11 30, fax: 41 381 11 31, e-mail: gazeta@sedziszow.pl
Skład i łamanie: Oficyna Poligraficzna Apla Sp.j. W. Grochulski, W. Skuza, Z. Czarniecki
ul. Sandomierska 89, 25-324 Kielce, drukarnia@apla.net.pl, biuro@apla.net.pl
Redakcja zastrzega sobie prawo do redagowania i skracania tekstów oraz zmiany ich tytułów
Za treść reklam i ogłoszeń redakcja nie odpowiada
Znajdź nas na Facebooku: facebook.com/miastogminasedziszow

